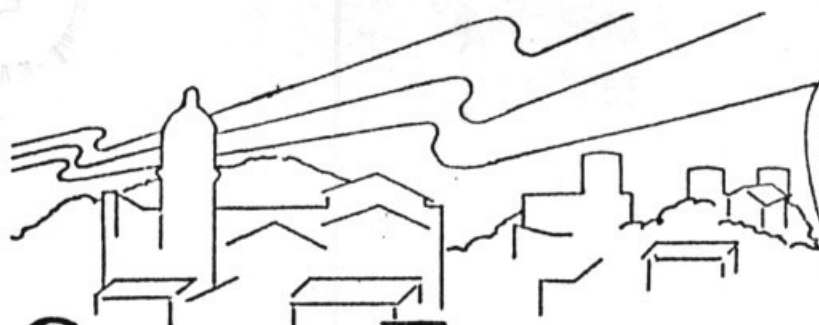

Revista
per a
la Divulgació
i la Cultura

2ª ÈPOCA

SANTA EUGÈNIA

Nº 28. 31-NOVEMBRE-1.987. D.L.PM625/83

EDITORIAL

UN CONTE INACABABLE

Això era i no era un poblet del Pla del Regne de Mallorca, que, si fa no fa cent anys, tenia el doble de mil habitants. La tranquil·litat del moment permetia unes llocades més grosses que no ara -enguany han nat, no sabem si dos, home i dona-, ("La Quinta del 87": uno.)

Perdonau.

Idò llavors no hi havia tantes malalties (ni tantes coses que emmalaltissen) i tant sols hi havia costipats, atacs de gota, i qualche còlic tancat. Un metge tenia temps de fer un truc o un escambrí amb el potecari i el vicari. Si un tenia mal a un costat, li posaven una coca de segó de xeixa, i l'endemà era mort o viu.

El temps que tot ho arregla, va fer poc a poc una mala feina i, a poc faltar per l'any dos mil, ha tucat més de la meitat dels seus homes, tan sols ne queden 400 (i 500 dones). Hi hagué la Guerra de Cuba, la Guerra Civil d'Espanya, la II^a Guerra Mundial, però el poble no tornà petit per això.

En el temps que contam esser un poble petit no tenia tant de mal com ara: eren "Ciutat" a una part, i pobles (o "Part Forana") a l'altra. Els pobles (els que feien el blat de Palma) eren els pobres. Ara no. Ara els pobles grans, com l'altiva Manacor podràn tenir un "Son Dureta" propi; els d'Inca encara no han "belat", i els de Palma segueixen "bramant" per un altre hospital.

En el poble petit del Pla del Regne de Mallorca tenen un dispensari amb una assistenta, i un metge o metgessa que son tot el contrari de "l'immovil". Encara no en tenen un que les agrada, com ja els ho prenen sense saber a òn dur-lo. Encara "Ciutat" guanya la "Part Forana".

Per què En Julià Serra a l'atur?

Per què Na Vinyet Rosés a l'atur?

Lo oficial contra lo' pràctic.

"Ciutat" contra "Part Forana", encara

Adéu, Vinyet.

LA REDACCIÓ.

PORTADA:

Dibuix a ploma de
l'Arxiduc Lluís Salvador
a "Las Baleares"

SANTA EUGÈNIA

REVISTA LOCAL PER A LA DIVULGACIÓ I LA CULTURA

EDITORIAL	1
INDEX/CARTES	2-3
Tribunes: VINYET	4
TV en català	5
NOTICIARI/DEMOGRAFIA	6
CASA DE LA VILA	7
ENTREVISTA:"Joves"	9-10
ESGLÉSIA : Carta	11
Economia	12
Pregària	13
LES POSSESSIONS	14-15
MÚSICA CLASSICA	16
ENTREVISTA:Madò "Francina"	17-18
PAGINA INFANTIL	19-20
DIVULGACIÓ SANITARIA	21
ECOLOGIA	22
PERSONATGES	23
NORM.LINGÜÍSTICA	24
HIROSHIMA	25-26
DROGUES,QUÈ?	27
DIVULGACIÓ MUSICAL	28-29
NOSTRES POBLES	30-31
ESPORTS	32-33-34
CUINA	35

CONSELL DE REDACCIÓ: Nadal Trías
Orell, M^aMag.Perelló Bibiloni , Catalina
Parets Amengual Pilar Bascuñana Bibiloni
Mateu Crespí Perelló, Gabriel Lladó Riu
tort, Xavier bascuñana Coll , Toni Cañe-
llas Vich, Xisco Casellas Fiol, Jaume Riu-
tort Crespí, Sebastiana Sastre Coll, Ma-
rta Bibiloni Mulet , Mª Eugènia Pou Mu-
let, Marilena Perelló Ferrer, Maria Crespí,
Mateu Angel Cañellas Mariano.

Revista
"SANTA EUGÈNIA"
Revista Local per la difusió i la Cultura
N° 28. D.L. 625/83
Redac.i Adm.C/J.Ant.12.tel.620260
07142 - SANTA EUGÈNIA -Mallorca
Imprès i editat en multicòpia-fotocòpia
a la Parroquia de Santa Eugènia,Mallorca.
"Els escrits d'aquesta revista
reflexen únicament l'opinió
dels seus autors"

CARTES

COMIAT

A TOT EL POBLE DE SANTA EUGÈNIA

M'hauria agradat dir-vos adéu un per un, casa per casa, però com que això esdevenia una tasca difícil a més a més de trista, i segurament encara m'hauria deixat algú, em despedeixo de tots i cadascun de vosaltres des de les pàgines d'aquesta revista, de la que em sento col.laboradora, i crec que la redacció no posarà cap inconvenient.

Les despedides sempre són tristes però en aquest cas predomina l'alegria d'haver estat a Santa Eugènia, amb vosaltres, durant un període de temps en el qual n'hem tingut prou per a tractar-nos, conèixer-nos i estimar-nos.

N'he vist de tots colors! És clar: és la meva feina!

He estat al vostre servei, l'he endevinada algunes vegades, m'he equivocat d'altres, però vull dir-vos que he procurat fer-ho el millor que sabia en cada cas i en cada moment, tant per el que fa referència a la feina com fora d'aques-
ta, amb totes les persones que he tractat.

Com deia, hi ha hagut de tot: moments molt tristos: hi ha hagut morts espe-
cialment doloroses, moments de preocupació, moments de joia, moments de festa:
la tercera edat en sap tant com la segona i com la primera de fer bulla, en
aquest poble!, emocions esportives, nerviosismes pre- i electorals, etc.

Amb mi, com que m'he trobat bé entre vosaltres m'ha agradat anar per el
mitg i m'heu pogut trobar en moltes d'aquestes manifestacions cívico-culturals--
festives, que en definitiva són les que fan la convivència a un poble.

Em sap greu anarme'n de Santa Eugènia, em sap greu per moltes coses però
potser una de les que pesa més és que deixo un poble que té un futur immediat
molt prometedor. Un poble en el que en un any, enguany hi ha hagut més de vint
noces és un poble en plena eferescència, que creix i en el que pot passar qual-
sevol cosa bona.

Podria dir moltes coses, enumerar gent estimada o moments bonics, però
crec que potser val més deixar-ho aquí. Una vegada més: Adéu a tots, moltes
gràcies per la vostra acollida i com diu la cançó "no és un adéu sino a reveure
si a Déu plau".

VINYET ROSES CARBONELL.

Sr. Director de la
REVISTA SANTA EUGENIA

Muy señor mío:

Conforme a la conversación mantenida con Ud. días atrás, adjunto a la presente copia de la carta que remití al Ayuntamiento de esta Villa; ésta viene motivada por el interés que tenía en que Santa Eugènia se integrara junto con seis ayuntamientos más como colaboradora en una prueba automovilística, puntuable para el Campeonato de Baleares de Rallyes, organizada por la Escudería DRACH, de la cual soy el Presidente, denominada "IV RALLI D'ES PLA" a celebrar los próximos días 12 i 13 de diciembre, i tras "sorprenderme" de su desistimiento lo único que podía hacer era remitir el escrito de anterior referencia y dejar expuesto mi punto de vista, y ahora, una vez que el consistorio sabe mi parecer, a través de nuestra Revista quiero manifestarme publicamente y que los "taujans" puedan opinar y dar la razón a quien la tenga, juzgando si mi postura estaba desencaminada ó desafortunada la actuación de nuestro Ayuntamiento.

Sin más y con el ruego que de a luz pública la carta de referencia, reciba mi más cordial saludo y la enhorabuena de quienes hacen posible la edición de la Revista.

Fdo. Bartolomé Verd.

Habiéndome comunicado como cosa definitiva que el Ayuntamiento que tan dignamente preside no aprobó la subvención económica que le propuse -en principio verbalmente- como Presidente de la Escudería DRACH para colaborar en el IV RALLI D'ES PLA, no me queda más que lamentar lo sucedido y a través de éstas líneas dejar reflejado mi modesto punto de vista, que a continuación le detallo para que, si a lugar, de traslado del mismo a los dos responsables de deportes y el resto de concejales de que se compone el Ayuntamiento.

El importe total de la subvención era de 25.000^l- Ptas, es decir, una cuarta parte de lo que aportan los otros Ayuntamientos que colaboran; de ésa cantidad le pedí que el Ayuntamiento subvencionara con 15.000^l- Ptas, aportando la diferencia, a partes iguales, Ud. Sr. Alcalde y un servidor.

El objetivo de mi insistencia en que colaborara la Villa de Santa Eugènia no era más que ésta se viera como una de tantas que componen la mancomunidad del Pla de Mallorca, un motivo o excusa para el contacto personal, diálogo y demás que conlleva un acontecimiento deportivo que supone un cambio de impresiones, ideas deportivas y actividades a nivel de diversos municipios con los propios responsables de cada uno de los distintos concejales.

El que la población de Santa Eugènia tuviera voz y voto en una prueba deportiva, en este caso no futbolística ni ciclista, sino automovilística, puntuable para el

Campeonato de Baleares de Rallyes; prueba a la que de año en año se la está potenciando más, con el interés y la meta de que en un futuro no muy lejano llegue a ser puntuable para el Campeonato de España de Rallyes.

El que la mentalidad deportiva de algunos miembros de este Ayuntamiento sólo vea que este acontecimiento no beneficia en nada a la propia población, que ésta no participa en éllo y que esas 15.000^l- Ptas. se destinen a cualquier otra actividad, me parece lógico y ridículo a la vez, creo que el sólo hecho de estar presente bien las vale y de éllo buena parte de la población se sentiría orgullosa con tal acontecimiento.

Francamente, esperaba de ese Consistorio otro tipo de respuesta, no a mi persona, sino al cargo que ocupo en la Escudería y de sentirme tan "tauja" como lo fueron mis propios abuelos, lo que les proponía no consiste en una "charlotada", como podrán comprobar lo solicitado, en un presupuesto de más de 1.440.000^l- Ptas es mas bien una aportación simbólica, lamentable pero cierto, el IV RALLI D'ES PLA no pasará por el interior de la Villa, cual hubiera sido mi deseo y creo que el de muchos otros "taujans".

En la esperanza de que estas líneas hagan recapacitar la actitud de los responsables del deporte y de quienes colaboran con ellos, de que no sólo de fútbol vive la población, reciba un cordial saludo.

Fdo.: Bartolomé Verd

TV EN CATALÀ? SÍ, GRÀCIES

Fa uns mesos que TVE s'ha decidit ha emetre part de la programació de la seva segona cadena en català. Aquesta actitud, que és d'agrair i de donar suport cap a que tots els mitjans de informació de Les Illes utilitzin la nostra llengua, ha estat rebutjada per alguns incults que mitjançant escrits a la premsa intenten confondre a la gent, inventant-se llengües, desprestigiant a les que són llengües, inventant-se extranyes històries de Mallorca i dient una sèrie de barbaritats impròpies de persones dotades d'una cultura bàsica.

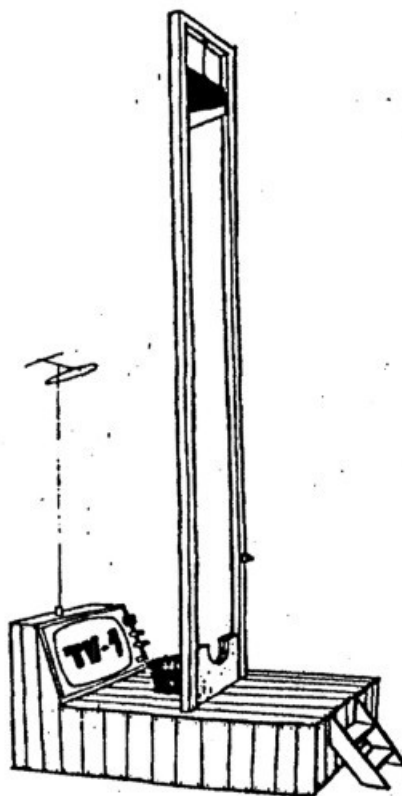
A més que sempre són els mateixos, un tal Fernando Feliu Truyols, per exemple, és assidu. Són els mateixos que se queixaven quan des de Mallorca se va poder veure la TV-3, i deien que era impossible que a les pel·lícules americanes els "gansters", els indis, els vaquers i en J.R. de "Dallas" parlassin català, idò bé, que és que se pensaven que els "gansters", els indis, els vaquers i en J.R. parlen castellà?

Igualment són els mateixos terroristes -perque se'ls pot anomenar així- els qui embruten les parets dels carrers amb absurdes pintades com "Fora català de ses escoles" i "Abajo la dictadura catalanista", però de quina dictadura xerrau? de la del dret que té cada persona de rebre l'ensenyança en la seva llengua, això és una dictadura? no senyors, una dictadura lingüística és quan de petit vas a l'escola i t'ensenyen un llengua que mai havies sentit a ca teva, que mai havies utilitzat al poble amb els teus amics, una llengua que els teus padrins no saben parlar porque senzillament no és seva i resulta que volen que renunciis a la teva i utilitzis aquesta altra maldament sigui extranya per a tu, sí senyors això és una dictadura i això és el que ens ha passat a tots els mallorquins, i vosaltres que vos considereu tan mallorquins perquè no vos rebelau contra aquesta dictadura? Idò, jo vos ho diré perquè; porque teniu qualche interès

polític -vos fa por que els emigrants o foresters aprenguin la nostra llengua i cultura- o econòmic en que tot segueixi igual; sinó és això ja és més preocupant porque sense dubte se tracta d'una falta de cultura elemental o fins i tot, d'una falta de facultats psíquiques, per definir això en bon mallorquí -o català de Mallorca- tenim paraules tan apropiades com beneit, bossot, boix, curt, bàmbol ...

No vull acabar sense recordar les esperançadores promeses que feien sobre la normalització lingüística els nostres estimats polítics abans de les eleccions; els mateixos que ara des dels seus escanys al Govern Balear no fan res, pareix com si donassin la raó als de les cartes doludes i als de l'"spray" que embruta els carrers. AP, PSOE, UM, de què anau?

Gabriel Lladó i Riutort

V I N Y E T

Aquests darrers dies s'ha produït un fet que ha commocionat a tot el poble en general; aquest fet no és altre que el canvi de metge a Santa Eugènia. La nostra doctora Vinyet ens ha deixat després de quasi dos anys d'exercir la seva professió entre nosaltres.

Creim realment que na Vinyet és mereix aquestes línies en reconeixement de la seva valua tan professional com personal. Aquest dos anys na Vinyet ha demostrat que la professió de metge no se simplifica a donar receptes i tenir un "status" personal més alt que els altres, la seva funció com a metgesa ha estat de les més completes que noltros podem recordar de metges dins Santa Eugènia, una actuació eficient, directa i ajudant en tot el possible al malalt i a la seva família, preocupant-se realment per la gent que necessita un recolzament tan important com pot ésser el del metge.

Però la seva funció dins el poble no és pot reduir a una funció professional -que com ja hem dit ha estat la més positiva de fa molts d'anys- una faceta que destacaríem molt de na Vinyet és la seva faceta com a persona, la seva personalitat, el seu bon tractament en totes les persones que la rodejaven. Ha estat una persona que es sabia posar al nivell de la gent amb que estava parlant ja fos un infant, un jove -d'això podem donar fe els qui escrivim aquesta trista tribuna, tots els joves del poble recordarem el seu esperit juvenil, la seva alegria, cordialitat i amabilitat fora del comú-, un no tan jove i sobre tot amb els més vellets; mai va voler demostrar superioritat amb les altres persones.

Amb aquestes línies també volem donar les gràcies en nom de tota la revista de Santa Eugènia de la qual ha estat col·laboradora habitual (a partir d'aquesta 2.ª època) d'una interessant pàgina sanitària: que ara per problemes evidents no sabem si seguirà o no seguirà.

Des d'aquí te desitjam Vinyet que tenguis molta sort vagis on vagis tan en el sentit professional com en el personal.

Adéu -millor dit, fins una altra- Vinyet.

Mateu Crespi i Perelló
Gabriel Lladó i Riutort

NOTICIARI

EL TENORIO

El dia 7 de novembre un grup bastant numerós de persones anà al Principal (subvencionat per el CIM), a veure la representació teatral de "Don Juan Tenorio, i diuen que s'ho passaren la mar de bé.

EXCURSIÓ D'ESTUDIANTS

El 12 de novembre, el Col·legi de St. Josep Obrer de Palma, visita Santa Eugènia, 700 alumnes en autocar, i uns 300 en bicicleta. Anaven en grups, acompanyats d'un monitor, i visitaren, el camp de futbol, la cova de Lourdes, la plaça, la part més antiga del poble, i les voltes de Son Mateu i Can Bosso. Feren bonda i no feren gaire mal.

LA FESTA DE LA BEATA

Les dificultats començaren ja abans de partir, en no poder fer la carroça projectada; i la cosa acabà, amb un bon xop a Palma, pel que no pogué dur-se a terme enguany aquesta tradicional festa, a la que fa molts d'anys Sta. Eugènia hi participa.

LA METGESA SE'N HA ANAT

La Metgessa Vinyet Rosés, aquests dies s'ha despedit dels amics, i del poble. L'anyorarem, (a la pàg. 4 hi trobareu un escrit sobre el tema).

ANDRES LÁZARO OLIVERAS

Aquest és el nom del nou metge que visita de les 12 a les 13, telèfon d'urgències nº 28-13-13 Busca nº 496. O a Can Carol (Santa Maria) 620156 i 620195. Telèfon del Consultori 62-12-17. Horari de l'A.T.S. de 11 a 12, tel 62 12 17.

VIATGE D'ESTUDIS

Els atlots de l'escola (els grans) preparen un viatge d'estudis, a veure si comprau molts de billets de la rifa que fan per treure alguns diners.

NOU SERVICI DE FORN

Possiblement abans d'acabar l'any Santa Eugènia disposi d'un nou servici de pa i pastisseria, a Can Quèc. Ja ho donarem més clar més envant.

EXCURSIÓ ESCOLAR

El dia 21 tengué lloc una excursió dels atlots de l'escola p'ublica que

visitaren la zona Llevant de Mallorca, Porto Cristo, Coves, etc. etc.

CALENDARI TRADICIONAL

La Botiga de Can Fideu ha tornat ressucitar la costum d'obsequiar els seus clients amb un calendari de paret, tal com es feia antigament. Tot costa molt, però el client agraïx el detall.

SERVICI D'AGÈNCIA

El servici d'Agència que correspon a Santa Eugènia actualment està realitzat per Jaume Oliver Morro, de Selva, i el seu telèfon és el 51 50 56, per si algú ha de menester aquest servici. A Palma posa a TERSA Polígon Son Castelló, telèfon 25 01 00.

NOVEMBRE, MES DELS MORTS

Vertaderament enguany haurà estat un any de gran mortandat a Santa Eugènia (en el moment de redactar el noticiari ja son 17). Llamentablement, hi ha molts pocs (o cap) néixement!

NOVEMBRE, CASAMENTS

No just els que s'han casat aquí, sino a fora poble, enguany haurà estat un any de casar-se, i el novembre molt més. Hauràn estat ara cinc dissabtes seguits.

DEMOGRAFIA

CASAMENTS:

- 8-X-86: Juan-Josep Horrach Roig, amb Beth Armo.
- 7-XI-87: Jaume Sureda Borràs, amb Maciana Roca Roca.
- 14-XI-87: Mateu Angel Cañellas Mariano amb Aina Mª Gayà Albertí.
- 21-XI-87: Toni Vidal Homar amb Maciana Isern Miralles.

DEFUNCIONS:

- 8-XI-87: Sebastià Arrom Crespí (62 anys)
- 19-XI-87: Jaume Crespí Rigo (96 anys)
- 20-XI-87: Bartomeu Arrom Pizà (50 anys).
- 23-XI-87: Maria Mulet Coll 85 anys).
- 30-XI-77: Jaume Coll Bibiloni (76 anys)

ASA

DE

LA VILA

SESSIO EXTRAORDINARI PLE 14-8-87

S'acorda, després de les pertinents explicacions de vot, oposar-se al recurs contencios administratiu interposat per don Sebastià Martorell Llabrés.

SESSIO ORDINARIA PLE 26-IX-87

Dietes i compensacions de Batle i Regidors: 1ª.- l'import total no podrà ser superior a 530.385' Ptas. 2ª.- Indemnitzacions per al càrreg: Sr. Batle: coeficient 4 sobre 10, resultant en el present exercici un total de 212.156' Ptas. Tinent Batle: coeficient 0'75 sobre 10 de la mateixa quantitat resultant 39.780' Ptas anuals. Delegat Obres Piscina Municipal: coeficient 0'15 sobre 10 resultant 7.950' Ptas any. 3ª.- Assistència comissió de Govern: total 106.078' Ptas, coeficient 2 sobre 10 anuals, que es dividiran pel número de sessions que es celebrin. La part del no-assistent s'afegirà als altres. 4ª.- Assistència al Plenari: coeficient 1'6 sobre 10 resultant de 84.862' Ptas anuals, a repartir de mateixa forma anterior. 5ª.- Assistència a Comissions Informatives: coeficient de 1'5 sobre 10 (un total/any de 79.599' Ptas), repartides igualment.

Es nomena per a la Comissió de Govern a Mateu A. Cañellas en substitució del dimittit Macià Cañellas.

Obres Antiga FEVE. Es rescindeix el contracte amb Construccions Oliver per incumpliment plaç de començament. Les dites obres es declaren d'urgència. Adjudicació directa a Jaume Bibiloni Mut per 1.750.000' Ptas. Donar compte al C.I.M. de tals acords.

TEMA AUTOPISTA. Santa Eugènia no és afectada directament, per lo que no es declara l'Ajuntament ni en contra ni a favor, però és el sentir de la coporació que, donat el mal estat en que es troben moltes de les carreteres interiors de l'illa, i donats els grans perjudicis que l'autopista ocasiona a molts de particulars, hagués estat preferible un acondicionament de les dites carreteres interiors que no fer una despesa d'aquesta envergadura.

SESSIO EXTRAORDINARI PLE 7-Nov.87

S'aproven els suplementes a partides presupostades per al 87, amb el superavit del 86.

Obres Municipals.- S'acorda rescindir el contracte per a la canalització

d'aigua al contractista d'obres "Server", per incumpliment del plaç senyalat i de les condicions establides. S'acorda retenir-li les quantitats presupostades que suposin els perjudicis ocasionats als particulars, encarregant-se l'Ajuntament, mentre ell no se'n faci càrreg de les despeses de les molèsties.

Petites obres.- S'arreglen desviacions d'aigües a "Ca Ses Cures", Ses Coves i al C/Gràl. Weiler.

S'acorda sol·licitar l'inclusió dins el Pla d'Inversions Culturals del 88 del C.I.M., Ministeri de Cultura i Ajuntament, dels vestuaris i instal·lacions annexes del Poliesportiu, per valor de 3.525.378 Ptas.

S'acorda comprar mobiliari per a la Sala d'espera del metge, per 250.000 Ptas.

El Regidors encarregats de les Festes Patronals entreguen els justificants de les despeses fetes (500.000 Ptas a càrreg de l'Ajuntament".

INFORMACIONS

Normes Subsidiàries del Planejament Urbanístic: passaren el 17 d'octubre per Ponència Tècnica a la que assistí l'Arquitecte Municipal; i el dia 18 a la Comissió Informativa de la Comissió Provincial d'Urbanisme (a la que assiteix el Batle). La ponència tècnica trobà deficiències tècniques a la Memòria (no en els plànols) que faltaven explicitar un poc més; per lo qual no es pogué aprovar. No obstant se donaren tot tipus d'explicacions per escrit, i s'aprovarà en estar rectificades per l'Arquitecte Municipal. (cosa que es preveu per d'aquí a un mes). Una vegada aprovades l'Ajuntament es compromet a publicar en aquesta Revista, un resum de lo més important, i de les coses que afectin més al municipi de Santa Eugènia.

ALTRES INFORMACIONS

- Durant tot el mes de desembre es farà la Revista de les Cartilles Militars.

- El 31 de desembre acaba el plaç d'allistament del reemplaç de 1.970.

- Els qui vulguin "encarregar-se" de finques, vulguin donar de baixa llicències fiscals, transferències de cotxes, així com altes i baixes d'arbitris, que es faci, en benefici comú, abans del 31-XII-87.

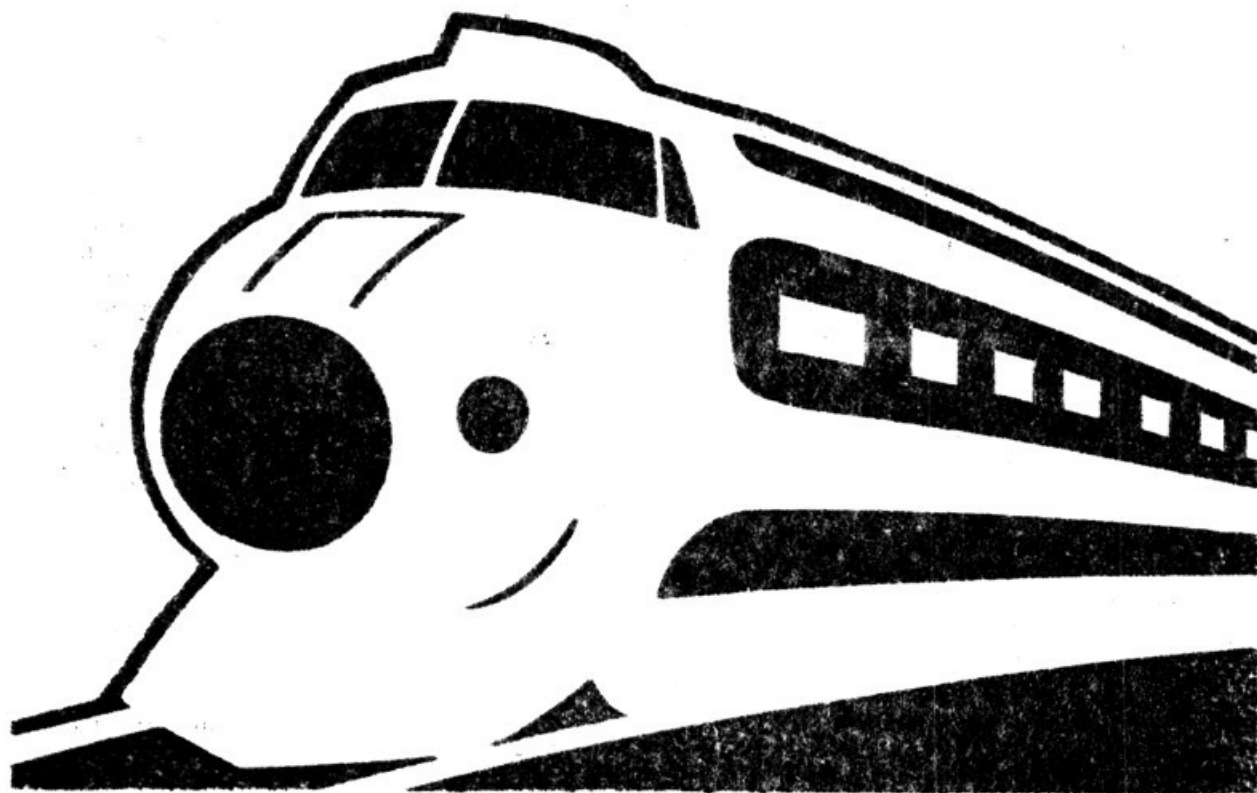
SANTA EUGÈNIA

REVISTA LOCAL PER A LA DIVULGACIO I LA CULTURA

SANTA EUGÈNIA

S'ESTACIÓ

PUB AMB VIDEO STEREO, COMPACT DISC, ETC.

SANTA EUGÈNIA

SANTA EUGÈNIA

DEPARTAMENT D'EDUCACIÓ I CULTURA

● llegiu
tot d'una
pàgs.
28-29

* ISABEL PUJOL ROIG *

L'altre dia varem fer una xerradeta amb N'Isabel de Ca'n Prim, i xerrant ens va sortir aqueixa espècie d'entrevista, totalment espontànea i sense preparar. Vet aquí els resultats d'aquesta classe d'experiment. Des d'un principi donam les gràcies a N'Isabel per la seva col.laboració.

ENS CONTARIES UN POC LA TEVA VIDA?

Tenc 19 anys, vaig nèixer per agost i el meu signe zodiacal es "leo".

QUINES CARACTERÍSTIQUES TE AQUEST SIGNE?

Diuen que els "leo" tenen molt caràcter; però jo no hi crec massa. Mir alguns diaris i algunes revistes, però endevinen poques vegades, a més, no són massa seriosos.

ACTUALMENT ESTUDIES?

Sí, estudi laboratori (2º grau, formació professional, rama sanitària).

I AIXÒ PERQUE SERVEIX?

Per fer anàlisis de sang, urí... Estic matriculada lliure. Això té una duració de dos anys i serveix per entrar a fer feina a un hospital.

I A LA CUINA, COM T'EN DESFÀS?

Bé; diuen que som bona cuinera. A mí el que més m'agrada fer es el dolç, en especial quan hi ha xocolata per enmig.

AFICIIONS?

El xerrar i la lectura.

QUÍN TIPUS DE LECTURA?

M'agrada molt la lectura d'aventures, sobre tot les novel·les. L'últim llibre que he llegit ha estat "RAICES", m'agradat molt, el recomanaria a tothom.

QUÈ ES MILLOR EL LLIBRE O LA SERIE DE TV D'AQUESTA NOVEL·LA?

Jo no he vist la sèrie de TV, però normalment és sempre molt més bò el llibre que no la versió cinematogràfica.

I DEL VIDEO, QUÈ HI TROBES?

Està molt bé, el molt millor que no la TV, pots triar les pel·lícules que a tu t'agraden. A mí m'encanten les pel·lícules d'aventures o les romàntiques, en canvi no puc sofrir les de terror.

PRACTIQUES ALGUN ESPORT?

No, cap ni un, però m'agrada molt la natació.

QUINA CLIENTELA TE CA'N PRIM?

Quasi tota és gent major o d'edat, es una clientela molt fixa. Els dematins quan obrim ve molta gent que s'en va a fer feina.

I GENT JOVE?

Molt poca.

I AIXÒ?

Perquè la gent jove té més tirada a c'an topa o es pub, i no li agrad estar entre gent major o d'edat.

CÒM VA ESSER AIXO DE CUIR ES BAR?

Quan els anteriors arrendataris ho van deixar ens oferiren la possibilitat. Van esser una decisió familiar conjunta, molt difícil pel que suposava, ja que tant jo com es meu germà perdiem molta llibertat.

FINS A QUÍN PUNT CONDICIONA LA TEVA VIDA DUR AQUEST BAR?

Sobretot me condicionaria molt a l'hora de sortir amb els amics. Però pel demès és com tot, tens dies bons i dies dolents.

S'ARRIBA A CONEIXER MOLTA GENT?

Sí, es una dels avantatges que això té, fins i tot ja saps el que el client et demanarà per beure.

SANTA EUGÈNIA

REVISTA LOCAL PER A LA DIVULGACIÓ I LA CULTURA

QUÈ ES LO QUE SE BEU MES?

Conyac, cafè, cerveses (sobretot canyes), etc...

LICORS I COMBINATS?

No massa, aquí per la clientela, que hi ha de tot, això s'en beu molt poc.

HI HA MOLTES BEGUDES QUE TENGUIN UN NOM SIMBOLIC?

Si n'hi ha, per exemple una aspirina, una aigua beneïda. Però aquí sobretot (ja que els clients són casi sempre els mateixos) es duen els gestos, assenyalar la cafetera, per exemple, o més o manco, tu ja saps el que prendan.

POLITICAMENT, COM ANAM?

La política si és sèria, està molt bé, però aquí només s'emprea com a arma per atacar els demés. Personalment me consider d'una ideologia política central, d'enmig, però no m'afiliaria a cap partit.

ETS ECOLOGISTA?

No, no ho som. Trob que els ecologistes estan molt bé i tot això, però no som ecologista.

COM VEUS UNA DISCOTECA I UN CINEMA AL POBLE?

No massa clar, a la discoteca no hi veig futur, al cinema no gaire molt més. No crec que al poble, al manco per ara, això tenguí algun profit.

ACABANT JA, COM VEUS SA NOSTRA REVISTA?

Bé, està molt bé, es molt interessant.

Jaume i Xisco.

(res de llegir tota la Revista)

Agricultor,
cultive sus proyectos y sus
ahorros en el
Banco de Bilbao

(BB) BANCO DE BILBAO

**ÒPTICA
CIUTAT**

**òptic, optometriste,
lents, decontacte**

Carrer Manacor, 63 - DALMA - Tel. 46 37 77

SANTA EUGÈNIA

REVISTA LOCAL PER A LA DIVULGACIÓ I LA CULTURA

CARTA CRISTIANA

Nº 28

ALS CRISTIANS I
PERSONES DE "BONA VOLUNTAT"
DE
SANTA EUGENIA

L'ESCALÓ

Apreciats amics:

Una de les coses que més agraden al atlots es botar els escalons de dos en dos: això mostra que tenen una força superior, una agilitat, una energia. Fer les coses més grans de lo ordinari és ambició de tots. Però hi ha escalons que no es poden botar, ni tan sols d'un en un.

Els joves i els majors no poden entendre-se gaire perquè entre uns i altres hi ha un escaló (un al manco) que no es pot botar ni passar:- (és intocable).

Els majors voldrien comprendre els joves, i aquests voldrien comprendre els majors o "vells". No. Hi ha un escaló. Tan sols si es reconeix aquest escaló és possible un enteniment, una comprensió, una col·laboració. A vegades els joves acusen als vells d'estar un escaló enrera (és el seu lloc); a vegades els vells s'excusen de no entredre els joves, perquè hi ha un escaló.

També passa igual amb la fe dels joves i els majors. (Parl de quan hi ha fe en els joves i en els majors). Els interessos d'uns no coincideixen (hi ha un escaló). Els joves creuran en Jesús, amic; els majors en Déu Nostre Senyor. Els joves celebraran la seva fe i els seu compromís, amb festa i silenci; els majors ho faran més a gust amb Missa Solemne. Els joves entendran més el Jesús o el Pare o l'Esperit, i els majors, tiraran més cap a Missa, el Rosari i les devocions. Els joves entendran més a Jesús com a Mestre de Justícia i Caritat, els majors creuran més en la consciència i la castedat. Els joves... els majors...

M'agradaria que aquest plantejament servís per encoratjar més a joves i majors(pares) o vells, a conèixer-se més uns als altres, a estimar-se més tal com sou; a respectar la forma de viure la fe d'uns i altres, i a animar-vos mutuament a seguir el seu camí, el propi camí. No vulgueu viure el camí dels altres, no pot ser. Un major no pot viure la seva fe entre ells joves, volguent esser jove, sino essent major.

Per si un cas qualcú dubtava d'on me situu jo en escriure aquesta carta, hi ha que dir que als 46 anys, un no pot inclúir-se, -per molt que vulgui-, entre els joves; ha de ser entre els majors.

M'he oblidat de parlar (com a vell) de l'experiència. Hagués estat una cosa inútil, ja que l'única experiència útil és la de cada un.

Molt fraternalment major:

Nadal Trías Orell, Pvre.

SANTA EUGÈNIA

REVISTA LOCAL PER A LA DIVULGACIÓ I LA CULTURA

"L'ESGLÉSIA MALLORQUINA CUBREIX MÉS DEL 60 % DELS SEUS GASTOS"

L'ESGLÉSIA MALLORQUINA PRETEN, A MIG PLAÇ, ACONSEGUIR L'AUTOFINANCIACIÓ COMPLETA. FINS AL DIA D'AVUI I SEGONS DATOS DE L'ANY 1.986, LA DIOCESSIS CUBREIX EL 60-70 % DELS SEUS GASTOS A TRAVÉS DE LO QUE ES RECOLLEIX A LES PARRÒQUIES, MENTRES QUE LA RESTA PROCEDEIX DE L'APORTACIÓ DE L'ESTAT, A TRAVÉS DE LA CONFERÈNCIA EPISCOPAL.

L'objectiu: lograr l'autofinanciació

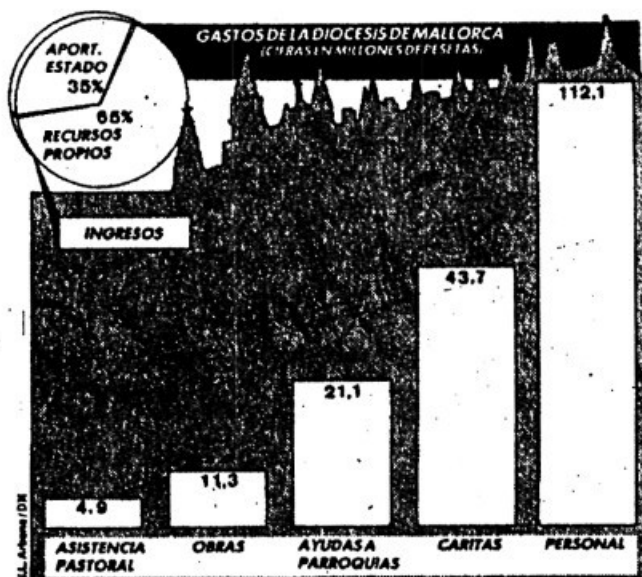
La Diòcesis de Mallorca es finança en 1986 en un 60-70 %, és a dir, en les dues terceres parts del presupost. Conseguint l'autofinanciació completa era, precisament un dels objectius de la Jornada de "Dia de l'Església Diocesana", a totes les parròquies de l'illa.

Segons els datos aportats pel vicari general, el presupost de la Diòcesis de Mallorca es destinà en 1986 així: al apartat de personal (112,1 milions), activitats pastorals com les de catequesis, formació de joventut (4,9 milions), obres materials relatives a la construcció i reparació de temples (11,3 milions), manteniment de Caritas (4,7 milions), i ajudes ordinàries i extraordinàries a les parròquies pobres (21 milions).

Els ingressos de la Diòcesi, per la seva part, procediren en un 30-40% de les aportacions estatals que distribueix, entre els diferents territoris ecclesiàstics, la Conferència Episcopal i, en un 60-70 %, de lo col·lectat entre els fel·les de l'illa. El presupost del 86 tengué un lleuger dèficit. De tot això se'n ha de destacar l'alt marge d'autofinançament de la Diòcesis Mallorquina, amb 2/3 parts del presupost cobertes pels administrats, és a dir, els feligresos que acudeixen a les parròquies ordinàriament.

Un altre model de financiació

Un marge que, ademés, es preten ampliar a partir de l'any 1988, amb l'objectiu de conseguir la plena autofinanciació de l'església diocesana. Un projecte que s'inaugurarà amb el nou plantejament de contribució de l'Estat a l'Església. A l'any 1.988 entrarà en vigor l'assignació presupostària prevista per el Govern a través de l'IRPF.

El contribuient que ho vulgui, sense que això suposi cap augment a lo que ja paga, pot indicar a la seva declaració que l'estat passi a l'Església el 0'5239 % de la quota que ha de pagar a Hisenda. Els fons d'aquest mal anomenat "impost religiós", seràn, a continuació distribuïdos per la Conferència Episcopal entre les diòcesis del territori. Així es pretèn que la contribució a l'església catòlica tenguí caràcter voluntari sempre i quan, si el declarant no tria aquesta possibilitat, aquest 0,5 % s'ha de pagar igualment, destinant-lo a altres esglésies o a fins socials. Fixem-nos que la resposta a aquesta iniciativa és ara una incògnita, i que els resultats poden ser la base d'un judici en torn a l'acceptació de l'Església. El problema es centra en que l'Estat ha fet els seus càlculs en torn a la seva futura aportació a l'Església considerant que 7 milloes de contribuents contestaran afirmativament, càlcul que possiblement resulti un poc massa optimista.

(de Constanza Forteza de DM).

LLOANCES AL SENYOR

● Lloat sies, Jesús, empresonat en els qui sofreixen en silenci perquè no poden defensar-se, encara que volguessin. Tu hi calles. ¿Qui escolta avui el teu silenci? Lloat-te devora ells és escoltar-te. Acompanyar els enclavats en el dolor, lloat-te, és escola de profetes.

● Lloat sies, Jesús, Epifania del creient. Tan puntual, tan sorprenent, salvador sempre. El qui te ven no sap respondre i tira l'instrument. El cor bateja al teu compàs amb ritme pasqual. El cor te canta cançons. Epifania i Pasqua, temps dels joglars.

● Lloat sies, Jesús, nostre Camí, per l'horitzó que descobreix als teus amics: camí sens fi vers la llibertat, dansant com un tronc vell entre les ones, amb Tu que camines dançant les aigües. Lloanga de la mar i de les aigües a compàs desfet. L'ecode, escola de guies. Els guies, l'estat major del Regne, presidits per l'Esperit.

● Lloat sies Jesús, la Vida, perquè cada moment és un batec de vida teva, tot ple d'eternitat, de Tu, d'humanitat. Viure amb Tu el moment present és aprendre a viure.

● Lloat sies Jesús, pregant de nit al Pare, quan surten els estels i els homes dormen. Quan tot és més gratuït i misteriós. Lloanga de la llàntia i del mussol. La fosca nit amb Tu, la prova, escola de pregària.

● Lloat sies Jesús, la Veritat, pels savis que davant Tu, formós i gran, i prop dels homes, tan fràgils i graciosos, han après a no motar. Silenci somrient. Lloanga dels savis amb goig als llavis i a la ment. Contemplar-te devora els homes, escola de saviesa.

● Lloat sies, Jesús, font que raja l'Esperit sense mesura. És l'aigua viva que canta el nom del Pare i corri pel món. Mundes la terra, assacies tot vivent i fas reviuir els morts. Deixa'ns ser com un ropit que hi ben i canta. Lloanga natural i cant sense cap lletra.

● Lloat sies, Jesús, gerrer del fang, la llum del món, que obris els ulls dels cecs humils tapant-los de fang i cegues els vidents orgullosos a força de llum. ¿Qui pot entendre el teu misteri? Aquell que no el llegeix i el canta. Lloanga dels infants del Regne, dels petits.

● Lloat sies, Jesús, dins cada cor. Allà on la persona es troba a si mateixa, amb Tu; on estima i se sent lliure o esclava. Que el cant sigui estimar-te en els germans, en la natura, en tot. Cançó en silenci i pau. Coral universal, ressò i preludi del cant celestial.

Llorenç Tous

A qualsevol punt de les Balears, on vostè es trobi, sempre tindrà a dues passes una de les oficines de la Caixa de Balears "Sa Nostra", que formen la més ampla xarxa d'oficines al seu servei, i on hi podrà utilitzar, amb els més avançats sistemes tècnics, qualsevol dels múltiples serveis que la nostra Entitat li ofereix, perquè "Sa Nostra" és la Caixa de Balears.

SERVEIS DE "SA NOSTRA"

- Comptes corrents
- Llibretes d'estalvis
- Estalvi infantil
- Estalvi del pensionista
- Imposicions a termini fixat.
- Transferències
- Domiciliació de pagaments (contribucions i tributs)
- Pagament de nòmines
- Pagament de pensions
- Xecs gasolina auto-6.000
- Tot tipus de préstecs i entre ells:
- Préstecs de regulació especial
- Préstecs Pime subvencionats pel Govern Balear
- Crèdits agrícoles
- Crèdits compra
- Compra i venda de valors
- Assessorament en inversions
- Xecs de viatge
- Canvi de divisa
- Calxes de lloguer
- Targeta 6.000
- Auto-Calxa. (Aragó i Luca de Tena cantonada Aragó)
- Descompte de Lletres
- Lletres al cobrament.

TARGETA "SA NOSTRA"

Deixi de banda l'horari d'oficina. Disposi dels seus doblers quan ho desitgi. Gràcies a la Targeta "Sa Nostra", pot disposar, ingressar i estar al corrent de les seves operacions demanant el saldo de la seva llibreta o l'extracte del seu compte corrent.

CAIXA DE BALEARS
"SA NOSTRA"

"Son Mascaró"

AVUI UNA VEGADA MES A LA NOSTRA PLANA D'HISTORIA VOS XERRAREM D'UNA ALTRA DE LES POSSESSIONS TAUJANES, AVUI LI TOCA A SON MASCARÓ.

Cercant un poc l'origen d'aquesta possessió, trobam que abans era un llogaret, i que els Senyors varen anar comprant totes les cases, cinc en total, fins a convertir-ho tot amb una possessió; més o manco com la coneixem avui. Aquestes terres descendeixen d'un francès, Mascaró, que va ser cavaller d'en Jaume I; però ara són d'una família anomenada Comptes d'Espanya. La primera propietària d'aquest llinatge va ser Mª Ignàsia d'Espanya, que les va deixar amb qualitat d'herència al seu nebot Carles d'Espanya Morey.

Per lo que pertoca als encarregats cal dir que fins l'any 1972 fou en Toni de Son Mascaró el qui s'ocupà de la possessió,

avui heu fa en Tomeu Vidal, també dit de Son Mascaró.

Aquesta possessió que mira cap a la Serra de Tramuntana, té unes 100 quartarades d'extensió. La seva distribució ha canviat amb el temps. Primer 40 d'aquestes es dedicaven a la vinya, avui són les ovelles i els cereals els qui cercen els rendiments de les terres.

Basant-mos amb un estudi dels darrers quinze anys, veim que hi ha una evolució deficient; ja que el preu de la producció és més baix que el de les compres necessàries per poder dur a terme aquesta producció; és el cas de la maquinària, el gas-oil, etc. Amb poques paraules no

00000 ➡

és rentable; i això de qualque manera repercuteix damunt el personal, que al llarg del temps s'ha vist reduït. Abans a Son Mascaró hi havia unes 15 persones fixes, a més dels encarragats, avui tan sols un pastor; si bé a èpoques concretes hi ha un personal eventual (recollida d'ametlles, etc).

La professió de pagès no s'ensenya, si no que s'aprèn amb l'experiència poc a poc. Es una feina dura i degut a l'escassa rentabilitat, de cada vegada són més poques les persones que es dediquen a n'aquesta professió, llavors les finques es van tancant poc a poc.

Amb aquesta lluita constant per mantenir les possessions mallorquines, i aquí més concretament les teujanes, veim que entre elles hi ha tota una sèrie de relacions, es canvien i es deixen es gra, canvi d'anyelles, etc. Si bé és cert que això és una data favorable, cal dir que les subvencions en aquest terreny són escasses; encara que hi ha unes transferències d'ajudes, com poden ser unes primes per cada ovella, un descompte en el preu del

gas-oil. Es crean també uns fons comunitaris allà on qualsevol pot disposar de material, tant maquinària com abonos.

Un aspecte novedós per nosaltres i que trobam necessari comentar en aquest apartat és que a Son Mascaró, hem trobat el retrate d'un pagès actual, al tant de les subvencions, els nous programes, sindicats, i de tot lo que es refereix al món del camp actual.

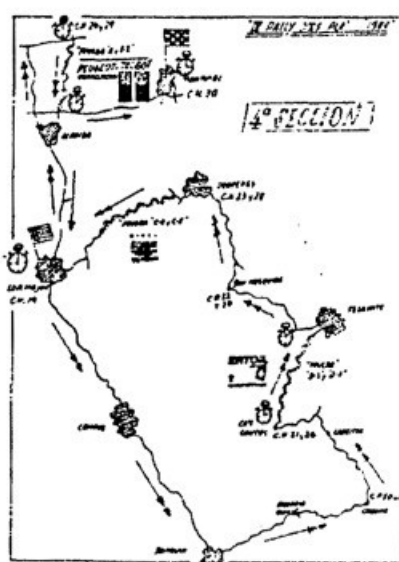
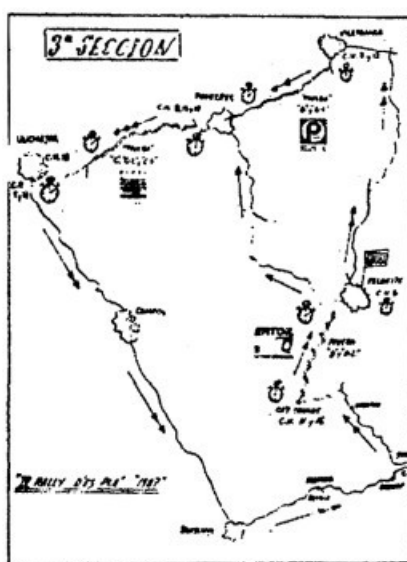
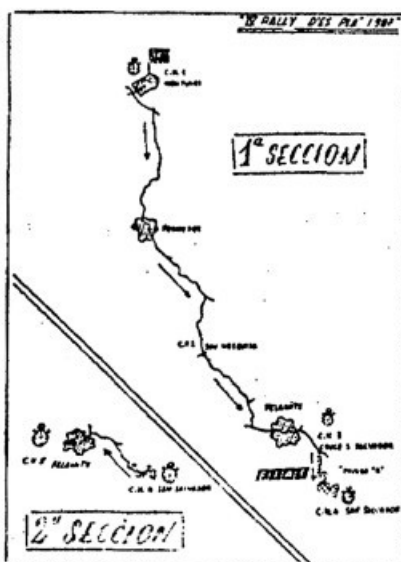
Aquest nou pagès amb qui ens hem trobat, ens ha fet veure que si un pagès vol seguir andavant amb la seva feina, hi ha de passar molt de la seva part; i que no basta tenir una bona maquinària, un bon personal, hi ha que voler tenir una ànsia de futur, de progrés i de modernització, que tant sols es pot conseguir amb un contacte amb el món actual; per dir-ho d'una altra manera, hi ha tota una sèrie de nous aspectes que estan al nostre entorn, a disposició del pagès, tot depèn del seu interès.

Per nosaltres aquesta és un possessió que poc a poc es va obrint camí cap al futur.

M^aMagdalena i Marilena.

IV RALLI D'ES PLA - 1.987

TOCATA i FUGA ...

El Gregorià

Chorus: *Chorus:*

G Ló-ri- a, laus et hónor tí-bi sit, 1. Isra-él es tu Rex, Davídis et ínclí-ta pró-les:

La història de la música es pot començar a relatar des de l'aparició de l'home en el món; però nosaltres la començarem a partir de l'època de la qual tenim més constància i documents escrits; deixant darrera tot el que suposa unes cultures tan riques i sàvies com poden ser la grega o la romana a Occident o qualsevol de les cultures Orientals.

Iniciarem avui la història de la música amb la primera part de: la música a l'Edat Mitja.

Primerament ens situarem cronològicament. L'Edat Mitja agafa des de la caiguda de l'Imperi Romà en mans dels bàrbars, l'any 476, fins a la presa de Constantinopla pels turcs i la fi de l'Imperi Bizantí, l'any 1453. Aquest llarg espai de temps es pot dividir en tres períodes: el període bàrbar (del s.V a l'XI), l'Alta Edat Mitja (del s.XI al XIII) i la Baixa Edat Mitja (del s.XIII al XV). El primer període és molt pobre musicalment. Essent així ens centrarem en els períodes Romànic i Gòtic, que comprenen a la història de la cultura l'extensa època que va des del s.X al s.XV.

En aquesta època cultural tan important i bàsica pel món Occidental es duren a terme tota una sèrie de fenòmens musicals diferents com són el gregorià, la música profana i el naixement i desenrotllament del primer estil polifònic.

Anirem examinant poc a poc aquestes tres fenòmens, començant avui pel primer: el Gregorià.

Es difícil senyalar quin és l'origen del gregorià. L'Església cristiana se servirà de la música, com tots els altres pobles primitius, per dirigir-se a Déu, i en aquest moment comença a existir el gregorià. Podem dir que l'esperit religiós del romànic troba en el gregorià la seva manera d'expressió més perfecta, ja que és una música sèria, profundament religiosa i equilibrada. La seva

finalitat és fomentar una comunió més estreta entre l'ànima del creient i Déu. Des del punt de vista estrictament musical, el cant gregorià és una conseqüència de la confluència de la música greco-romana i la judia, ja que el Cristianisme va sorgir d'aquestes tres cultures.

El nom de gregorià deriva de Sant Gregori Magne, no perquè aquest Papa fos el seu creador, com es va pensar fins fa poc temps, sinó com a homenatge per la seva feina d'organitzador i recullidor de la música que els cristians cantaven des de feia segles per acompanyar les cerimònies.

El gregorià té tota una sèrie d'elements formals que el diferencien de la nostra música actual. Els més fonamentals són:

- Ritme lliure, lluny de tota mida matemàtica.
- Monòdic i a capella, és a dir, a una sola veu i sense acompanyament instrumental.
- Es canta en llatí, ja que el gregorià és el cant de l'Església i la llengua eclesiàstica era el llatí.

Aquí acaba l'exposició d'una part molt important de la història de la música. En el pròxim número examinarem el segon fenomen: la música profana.

En: Lluís Polatena Perells

Hymn.

A Dre-gi- as Agni dapes, Stó-lis amfcti cándidis,

Post tráni-tum má-ris Rúbri, Chrísto canámus Prínci-pi.

2. Dí-vi-na cú-jus cá-ri-tas Sácrum propínat sánguinem,

Almíque mémbra córpo-ris Amor sa-cérdos ímmo-lat.

A M B
M A D Ó
FRANCISCA CRESPI MULET

* Per conèixer un poc més la vida dels nostres padrins, hem anat a passar una estoneta amb madó: FRANCISCA CRESPI MULET - "FRANCINA" Madó Francisca en els 82 anys va tenir l'humor d'anar a Amèrica, on hi va estar un any. El motiu principal d'aquesta entrevista és perquè mos conti que li va parèixer aquell món de per allà.

QUÈ VA ESSER EL QUE VOS VA ANIMAR A ANAR A AMERICA?

Jo tenc dos germans que viven a Amèrica i ja feia molts d'anys que me deien que havia d'anar a veure-los, i me vaig animar.

I VOS ANAREU TOTA SOLA?

No, me'n vaig anar amb el meu germà Tomeu i la meva gernana Antonia.

QUÈ TAL, NO VOS MAREJAREU DINS L'AVIÓ?

No, si fos més jove hi tornaria; mira que el viatge era llarg però no me vaig temer de res. Me va agradar molt, però molt, anar amb l'avió, més que anar amb "barco" perquè se mou massa.

QUÈ FEIEU PER ALLÀ?

Me pessejava molt, per aquí i per allà; és molt diferent, els carrers, la gent, tot, és un altre món.

QUÈ ES LO QUE VOS VA AGRADAR MÉS?

Lo que me va agradar més, no, sinó lo que me va fer més por, varen'esser els negres, com que no n'havia vist cap mai. Saps que n'hi ha per allà! en es principi me varen fer com a temor. Mirau, vos contaré una cosa que me va passar:

Un dia vaig anar a una ermita molt "guapa" que hi havia per allà; estava asseguda resant i quan me vaig girar me vaig trobar una negra darrera i me va "escarrufar" molt, no n'havia vista cap. Això me va passar quan estava a Nova York, on hi vaig estar mig any; però quan estava a Miami anavem a l'ofici Major cada diumenge; Un diumenge quan vàrem sortir de l'església hi havia dues o tres negres que duien un manat d'estampetes me varen dir a veure si en volia i jo perquè eren negres lis vaig donar l'esquena elles me varen dir que eren cristianes; llavors jo mateixa vaig pensar que si l'agafava i després no m'agradava la podria tirar. Hi vaig anar i els hi vaig demanar si me'n volien donar una, varén dir que sí; he de dir que ara la tenc molt gelosa.

QUÈ VOS ENTENIEU AMB AQUELLA GENT?

Sí, a Miami sí, perquè la majoria de la gent són emigrants de Cuba i xerren el castellà, però a Nova York no. Els meus germans entenen l'americà però no el xerren. Ara me'n record que una vegada me'n vaig anar a confesar i el capellà va esser un americà, i no mos entengueren.

VOS VA AGRADAR ESTAR PER ALLÀ?

Sí però m'anyorava molt, sabeu que feia quan m'anyorava? Idò, m'ananava a fer una volta per defora i mirava cap allà on me pensava que hi havia Sta. Eugènia.

I QUE FEIS PER TENIR TANT BON HUMOR?

Mira, la vida és molt llarga, l'han d'aprendre així com és i val més estar de bon humor.

CATALINA I PILAR.

restaurant • bar
Ses
Olleries

STA. EUGENIA

TEL: 620976
Ctra. Sineu km. 14,800

SANTA EUGÈNIA

REVISTA LOCAL PER A LA DIVERGACIÓ I LA CULTURA

★ * CONCURS * ★

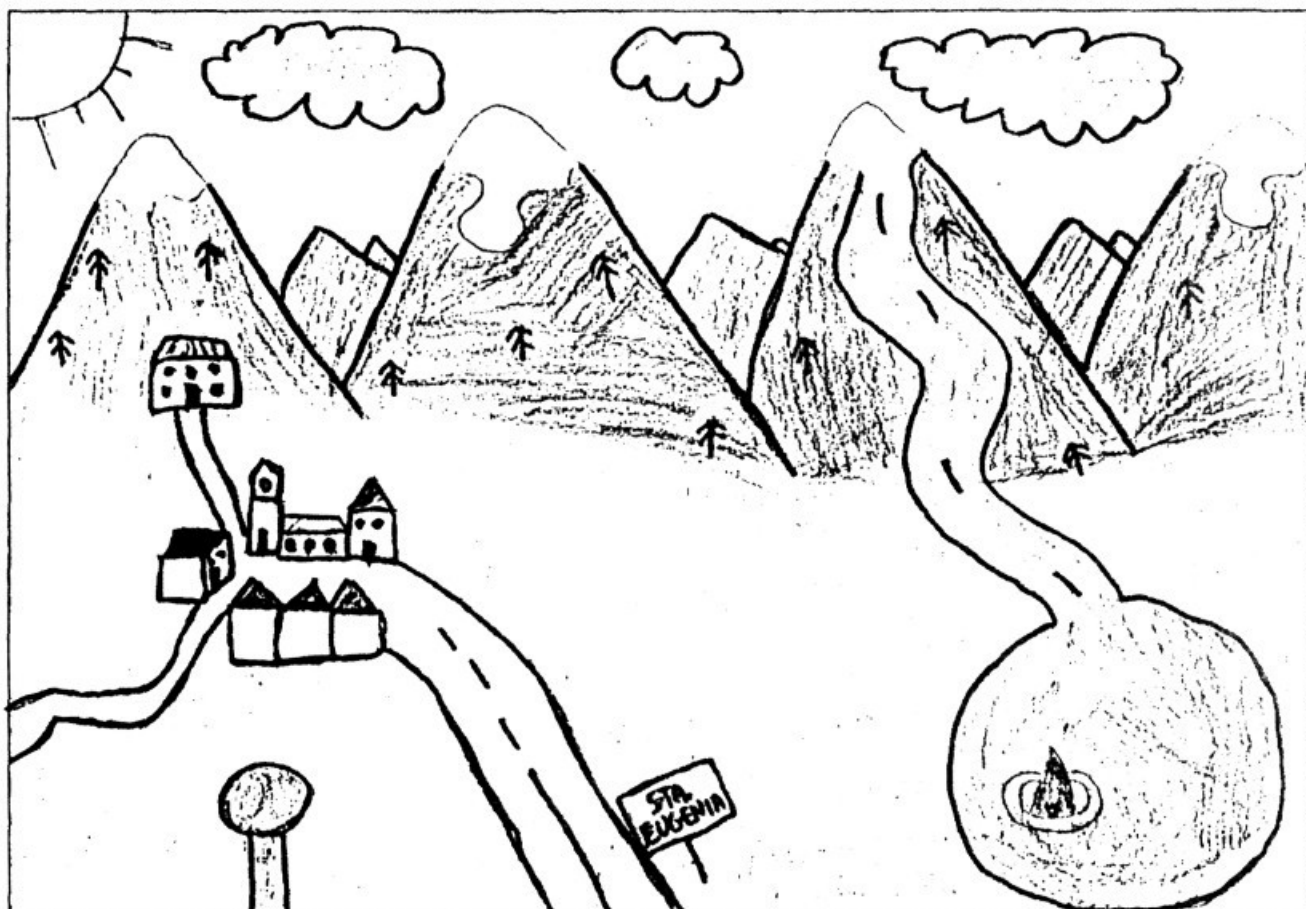
★ Aquí tenim els dibuixos gonyadors del concurs que vàrem posar a l'altra número, son guapos no es vera? I com sempre hi ha un primer i un segon i el primer és En Julià Crespí Green i el segon és En Guillem Crespí Sastre. Enhorabona als guanyadors i ja sabeu que podeu passar quan volgueu pel carrer Antoni Maura nº 38 on rebreu els vostres premis que consistiran en una CALCULADORA SHARP EL231S i un vale per anar a comprar a sa merceria.

I aquí comença un nou concurs que segur que vos agradarà.

★ Heu de fer una redacció, però una redacció una mica especial perquè ha de xerrar de SANTA EUGÈNIA. No hi emporta que sigui molt llarga, però em podeu dir què és el que més vos agrada, com vos agradaria que fos el que no vos agrada, les coses guapes que hi trobau, els seus monuments, en definitiva que hi hagi una mescla de la vostra opinió i de la realitat.

Com sempre hi haurà un parell de premis. Esper que participeu tots i que fassiu unes redaccions esplèndides, i ja sabeu on heu de dur les redaccions, MOLTA SORT.

1ER PREMI

SANTA EUGÈNIA

REVISTA LOCAL PER A LA DIVULGACIÓ I LA CULTURA

2^{ON} PREMI

NOTICIA INFANTIL

El dia 20 de novembre va esser el Dia Internacional dels Drets del Nin, aquest és un aconteixement important per a vobros, per que significa que se vos te en compte i teniu uns drets que ningú no els vos pot llevar.

Aquests drets els va aprovar L'Assemblea General de les Nacions Unides a 1959 i de llevors ençà es celebra cada any. Es un dia universal pels nins de tot el món, perque recorda a la gent major que vos han de donar el millor per que passeu una ifància feliç. Sabeu que hi ha una organització que defensa aquests drets i que es diu UNICEF. D'ara endavant jo vos posaré a cada revista dos articles d'aquests drets per que els pogueu tenir i saber tots.

Xavier Bascuñana

DRETS DEL NIN

1.- El nin disfrutará de tots els drets anunciats an aqueixa disposició. Aquests drets seran reconeguts sense exepció ni distinció de color, raça, sexe, idioma, religió, origen nacional o social, posició econòmica, ja sigui del nin o de la seva familia.

2.- El nin disfrutará d'una protecció especial i disposará d'oportunitats i servicis, dispensant-ho tot per la llei, per que pugui desenvolupar-se físicament, mentalment, moralment, i socialment de forma normal. En fer-se una llei respecte a això la consideració fonamental ha d'esser l'interés del nin.

Per bé de sa vostra salut

Distribuït per l'hospital de Villejuif (Paris)

Tots aquests *aditius* estan autoritzats actualment a França i altres països), però volem advertir que **REDUIU S'UTILITZACIÓ D'AQUESTS ADITIUS; QUAN COMPREU ES VOSTROS ALIMENTS**; així podrem influir a que es fabricant les llevi.

PENSAU EN SA SALUT DES VOSTROS FILLS!

Vos aconsellam reproduir aquest full, distribuint-lo als amics, posant-lo visible i utilitzant-lo. **HI VA SA SALUT!**

TÒXICS CANCERÍFERS

E 102, 110, 120, 123, 124, 127, 211, 220, 225, 230, 250, 251, 252, 311, 330, 407, 450.

Es 330 és es més perillós (SCHWEPPEs llimona; aperitius: Sanga; mostassa Amora; formatgets: La Vaca que Rie; etc.)

SOSPITOSOS (s'estudien)

E 125, 131, 141, 142, 150, 153, 171, 172, 210, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 231, 232, 241, 336, 340, 341, 460, 462, 463, 466, 477.

INOSENSIUS

E 100, 101, 103, 104, 105, 111, 121, 122, 132, 140, 151, 160, 161, 162, 170, 174, 175, 180, 200, 201, 102, 236, 237, 239, 260, 261, 270, 280, 281, 290, 293, 300, 301, 302, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 322, 325, 326,

237, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 408, 410, 411, 413, 414, 420, 421, 440, 471, 472, 473, 474, 475, 480.

PRODUEIXEN PERTURBACIONS

En es budells: e 221, 222, 223, 224, 226.

A sa pell: E 220, 231, 232, 233.

A s'aparell digestiu: E 330, 339, 340, 341, 400, 461, 462, 463, 466, 467.

PRODUEIXEN PEDRES A RONYONS: E 447

DESTRUEN LES VITAMINES «b 12»: E 220

AFAVOREIX ACCIDENT VASCULARS: E 230, 251, 252 (a embutits porc)

AFECTEN A SA SENSIBILITAT DE SA PELL: E 311, 321

AFTES: E 330.

SON PRODUCTES PERILLOSOS: E 102, 110, 120, 124, 127.

SON PRODUCTES CANCERÍFERS: E 131, 142, 210, 212, 213, 214.

Tots aquests números les trobareu on posa **INGREDIENTS**.

És un servei de A.P.A. de l'escola de Sineu

FONER

**MINYÓ
INFANT
ESPORT**

CARNET JOVE

Plaça dels Hostals, 13 i 15

Tel. 62 00 48

SANTA MARIA DEL CAMÍ

**GRAN ASSORTIT DE
ROBA PER A GENT GRAN**

"CA 'N FIDEU"

(COMESTIBLES "MARGARITA")

UNA BOTIGA AL SEU SERVEI

UN SORTEIG CADA DIVENDRES

TEL. 62 05 92

SANTA EUGENIA: MALLORCA.

SANTA EUGÈNIA

REVISTA LOCAL PER A LA DIVULGACIÓ I LA CULTURA

MANIFESTACIÓ PER A CABRERA

Com ja sabreu el passat dijous dia 5 de novembre es va celebrar a Ciutat una manifestació convocada pel G.O.B. per a la defensa de Cabrera. La manifestació va tenir èxit ja que hi varen assistir 5.000 persones, xifra molt important a Mallorca.

Ara falta saber si la manifestació servirà per qualche cosa. Perque si bé ara pareix que s'han acabat les maniobres militars a l'illa, s'ha de conseguir que aquesta sigui declarada Parc Nacional i així garantir la seva seguretat i conservació.

PER NADAL, NO SEMBREM LA MORT ALS NOSTRES BOSCOS.

La utilització d'arbres (vius o tallats) com a element decoratiu de Nadal és una moda introduïda no fa gaires anys entre nosaltres, però que està assolint proporcions alarmants.

Pins, alzines, teixos, savines i qualsevol altra espècie d'arbre de la nostra Serra o marina, arbusts com el cirerer de Betlem i l'arbre de visc, i fins i tot arbres d'importació, com l'ayet, són arrabassats, tallats o mal trasplantats quan s'acosten les festes de cap d'any, per acabar dins els contenidors de fons un parell de setmanes després. A la part forana, donat el més fàcil accés als boscos, és més freqüent que les famílies surtin a procurar-se l'arbre directament de la naturalesa, mentres que a Ciutat els grans magatzems i els mercats nadalencs fan un gran negoci amb la venda d'arbres.

Aquesta és una realitat contra la qual el GOB creu arribat el moment d'emprendre una gran campanya, amb l'objectiu de convèncer el gran públic de la necessitat d'erradicar un costum que és tot un símbol de manca de respecte per l'entorn.

En aquest tema dels arbres de Nadal, com en tots, existeixen alternatives. Qui no se resigni a abandonar la tradició, trobarà al mercat excel·lents models artificials fets de plàstic, alguns dels quals a penes són distingibles dels de veres; el seu cost més elevat queda compensat pel fet de ser de duració indefinida. També se poden fer arbres a base d'una branca seca d'arbre fruital, de papers brillants, etc. Qui tenguí un jardí o trast pot decorar per uns dies un arbre viu. Tot, menys utilitzar un arbre silvestre, ja sigui comprat o anat a cercar, viu o mort.

MATAR UN ARBRE PER CELEBRAR UNA FESTA ÉS UN COSTUM INDIGNE D'UN POBLE CIVILITZAT.

MATEU, BIEL I XISCO

SANTA EUGÈNIA

REVISTA LOCAL PER A LA DIVULGACIÓ I LA CULTURA

* * * ******* * * *

M^a. Eugènia.

R

BARBARISMES

Els barbarismes més nombrosos emprats pels catalanoparlants són els que procedeixen del castellà. S'anomenen castellanismes.

A continuació, i a títol d'exemple de la quantitat enorme d'aquestes incorreccions, anotarem una sèrie de castellanismes que fan referència al tema MENJAR I BEURE. Al costat de cada castellanisme hi figurarà la paraula catalana correcta.

Acidès	ACIDESA	Llomillo	LLOM
Alimentici	ALIMENTARI	Mantecado	MANTEGADA
Almeja	COPINYA LLISA	Mantequilla	MANTEGA
Almíbar	ALMIVAR	Mejillon	MUSCLO
Anxoà	ANXOVA	Merlussa	LLUÇ
Asado	ROSTIT	Mondongo	MOCA, BUTZES
Atun	TONYINA	Ou bullit	OU DUR
Ave	AU	Ou estrellat	OU FRIT, OU FERRAT
Banquete	BANQUET	Ou passat per aigua	OU BOLLIT
Barquillo	NEULA	Paletilla	PALETA
Bessugo	BESUC	Palillo	ESCURADENTS, PUNZO
Bocadillo	PA AMB ..., ENTREPA	Papo	PAP
Bollo	PANELLET	Parrilla (a la ...)	TORRAT (ADA)
Bombon	BOMBO	Pastel	PASTIS
Caldo	BROU	Pato	ANNERA
Callos	TACONS	Petxuga	PIT, PITRERA
Caramel.lo	CARAMEL	Pepino	COBROMBO, COGOMBRE
Cervessa	CERVESA	Platano	PLATAN
Cordero	XOT	Pollo	POLLASTRE
Cuajada	QUALLADA	Pomelo	ARANJA
Embutit	EMBOTIT	Posar sa taula	POSAR TAULA
Ensaladilla	ENSALADA RUSSA	Postre (masc.)	LES POSTRES (fem.)
Fiambres	CARNS FREDES	Servilleta	TORCABOQUES
Fressa	FRAULA, MADUIXA	Sifon	SIFO
Gaseosa	GASOSA	Soparillo	SOPARET
Golossina	GOLOSIA, LLAMINERIA	Sustent/to	ALIMENT
Iema	VERMELL D'OU	Tableta	TAULETA
Jamon	CUIXOT, PERNIL	Tenera	VEDELLA
Jeres	XERES	Tortilla	TRUITA
Lata	LLAUNA	Viveres	QUEVIURES
		Xocolate	XOCOLATA
		Xuleta/Xuleton	COSTELLA

Els castellanismes anteriors (i molts d'altres del mateix tema que podríem trobar) són paraules que hem de procurar evitar quan parlem.

Biel i Mateu

JO EM TROBAVA A HIRÒSHIMA *

per takae ishii

• Ciudad nueva, febrer 1987. [P.P.]

Hiròshima. Han passat ja quaranta anys des d'aquell dia terrible, però avui encara les meves paraules no arriben a descriure aquesta sobtada resplendor que tinc tan gravada a la memòria. Sento un rebulc profund a parlar-ne, com passa a una gran part dels supervivents. És un record que em causa un gran dolor. Però per primera vegada m'he decidit a fer-ho. Crec que és important que els joves reflexionin sobre l'horror i la inhumanitat de la guerra.

Jo tenia divuit anys i vivia en un establiment naval. Aquell matí d'agost havia obtingut el permís per anar a visitar uns parents evacuats. Vaig sortir de casa amb la meua mare per anar a l'estació d'Hiròshima. Sonava el toc d'alarma i es temia un gran atac aerí nord-americà i per això vam retornar apressadament. Quan a la fi cessà l'alarma, vam respirar alleujats.

De sobte, en aquest esplèndid matí d'estiu hi hagué una resplendor enlluernadora i en un instant tot el cel s'omplí de flames. Era com si ens trobéssim enmig d'un gran foc de pirotècnia, amb una crepitació general al nostre entorn i amb centelles que es creuaven en totes direccions.

La meua mare se'm tirà al damunt i en aquest moment la casa s'ensorrà amb un estrall horrorós. No sé què va passar després. Era com si el temps s'hagués parat. Quan vaig recobrar el coneixement, em vaig adonar que la meua mare i jo havíem quedat estretament abraçades. Fou una espècie de miracle. La biga que ens hauria esclafat havia quedat travada sobre el moble on es guardava amb sagrada veneració una estàtua de la divinitat shinta d'Itsukúshima. El meu pare, en aquest temps, creia fermament en aquesta fe. Restàvem gairebé il·leses. La meua mare tenia una ferida a l'esquena, però res més. No cal dir que la por i el tremolor de tot el cos amb prou feines ens deixaven respirar.

A poc a poc vam percebre sorolls de l'exterior. Sentíem planys i crits, veus de gent que cridava els éssers estimats. Obrint-nos pas per entre el fustam i enderrocs, vam poder sortir a l'aire lliure. No es veia altra

cosa que buit i desolació. No hi havia ni una sola casa dempeus, i els arbres, que fins aquest moment formaven una massa de fullatge verd, quedaven reduïts a cendra. En el núvol de pols que ens envoltava per totes bandes, s'aixecaven llengües de foc.

Ens semblà perillós quedar-nos on érem i llavors ens decidírem traslladar-nos a un gran parc que havia estat propietat dels antics senyors d'Hiròshima. Llavors vam veure algú que venia cap a nosaltres. Quan estigué a la vora, ens quedàrem horroritzades: la seva roba estava feta trossos, el seu cutis tacat d'una sang color xocolata i una mena de fils penjaven de les seves mans. Tota la pell de les espatlles se li havia després i penjava dels dits. Els ulls eren buits i de la seva boca sortien sons incomprensibles. Semblava una aparició d'un altre món.

Quan arribàrem al parc era incognoscible. Dels grans arbres frondosos no quedava més que la base dels troncs cremats. Estava ple de refugiats com nosaltres i quela una pluja de cendra dels incendis que cremaven a banda i banda del riu proper. Vam baixar fins a la ribera i amb una palangana destrossada ens esbandírem amb aigua. «Hem de viure, repetia la meua mare. Resa a Buda amb totes les forces».

Arribà la nit. Em vaig adonar que no havia quedat tempeus ni un sol edifici i que el cel semblava terriblement desolat. El fum dels incendis, tenyit de flames d'un roig irreal, s'estenia com un mantell fúnebre sobre una part del cel. A mida que la nit avançava, el murmurí de les lamentacions properes i llunyanes semblava que brollés del fons de la terra.

A l'alba vam decidir amb la mare d'arribar-nos fins als nostres parents que estaven a sis quilòmetres de distància. La ciutat no era més que un munt de runes i per totes bandes es veien cossos nus i carbonitzats. Vaig veure una dona que intentava alletar el seu nen mort i un noi que plorava sobre el cos mort de la seva mare.

Encara que sentíem que les cames no ens aguantaven, intentàvem avançar. Al centre de la ciutat el nombre dels cossos escampats

pel carrer augmentava i no podíem evitar de trepitjar-los per poder continuar. Amb el sol estival ja es començaven a descompondre i una fetor de mort impregnava l'aire per totes bandes. Les persones vagarejaven com alienades, buscant familiars. Tot un món de mort.

Intentant no mirar, vam continuar, un pas rere l'altre, pel damunt d'aquells cossos, però ens sentíem cada vegada més dèbils. Quan ja no vam poder més, vam retornar. Poguérem arribar a casa poc abans de la nit. El meu pare i el meu germà estaven buscant els nostres cossos. Sense paraules, ens miràrem i ens vam abraçar plorant.

Prefereixo no parlar del que s'esdevingué llavors. El desastre de la guerra no s'acabava el dia que es firmà la pau. Començà el treball de cremar els morts. Els soldats acumulaven els cossos fins a l'altura de dos o tres pisos de l'hospital de la Creu Roja. La cremació durà dies i dies. Vam anar a viure amb uns parents. I allà van començar a manifestar-se els símptomes de les radiacions, de les sofrenes que hauríem d'arrossegar durant molts anys. El meu pare es va veure atacat per una malaltia als pulmons. Van arribar a guarir-lo, però els seus cabells negres i atapeïts li començaren a caure i el seu cos s'anà cobrint d'arrugues com el d'un vell. La meva mare va perdre la vista i l'oïda. Jo vaig començar a sofrir una forta anèmia, que em deixava abatuda.

Però molt més greus eren les ferides de l'esperit. Potser perquè a una edat tan prematura havia vist tant d'horror, vaig començar a odiar tothom, fins a mi mateixa. Em vaig tornar nihilista respecte a tot.

Després, a poc a poc, els habitants dispersos d'Hiròshima retornaren i a la ciutat es tornà a sentir el soroll dels martells. Els carrers tornaven a prendre forma a mida que s'alxecaven barraques rústegues. Plantes verdes començaren a germinar, dissipant la por que mai més no tornarien a créixer. També nosaltres tornàrem a la nostra casa cremada. Els meus pares treballaven amb afany malgrat la poca salut,

— i haguérem de vendre les poques coses de valor que ens quedaven per poder menjar. En esclatar la guerra de Corea, l'economia del país començà a millorar, la ciutat adquirí un aspecte estable i tornàrem a veure persones ben vestides.

Jo, en canvi, no podia sentir alegria. Maleïa la meva sort i odiava el món que em rodejava. Més d'una vegada vaig estar a punt de donar-ho tot per acabat.

L'any 1955, la meva germana, que vivia a Yamaguchi, em portà a l'associació Risho Kosei-kai, on em parlaren de la importància de la veneració i d'un cor profundament creient. El record del bombardeig em tornà clarament: totes les mans plenes de sang que s'estenien cap a mi... Per primera vegada vaig poder pensar amb calma en les coses que havia decidit d'esborrar del meu esperit i a sentir una veritable compassió per tota aquella gent. Amb aquesta disposició d'ànim vaig començar a ser membre de l'associació Risho Kosei-kai.

Durant un any vaig viure amb la meva germana. Cada dia anava el matí a la «Sala d'exercicis» i, el vespre, em dedicava a les devocions. La pau d'esperit que vaig trobar m'ajudà molt.

Després vaig retornar a Hiròshima. Treballava en una empresa tèxtil d'un amic del meu pare i seguia les meves pràctiques de devoció. Mai no oblidaré el temps tan serè que molts dedicàrem a la construcció de la «Sala d'exercicis» d'Hiròshima i com es consolidaren les nostres relacions amb l'esforç d'aquell treball.

Des d'aleshores han passat molts anys. He après a viure d'acord amb els ensenyaments de Buda, em vaig casar i tinc dos fills: una noia que ara té 21 anys, i un noi, de 19. Gràcies a l'observança de les regles budistes, la meva salut millorà, bé que després del casament l'anèmia m'atacà novament.

La meua vida quotidiana es va sostenir gràcies a l'amor dels meus pares, que treballaren durament per la família. I, després, amb la paciència i la generositat del meu marit, i el callu i la compassió dels membres del Sangha. Voldria aprofitar aquesta imprevisible prolongació de la meua vida —que considero que dec a Buda— treballant amb totes les meues forces pels altres, per la societat.

La crida del president de la nostra associació, Nikkio Niwano, per la pau i per l'abolició de les armes nuclears, m'ha arribat d'una manera particularment profunda. Actualment en tot el món són incompatibles les persones que porten ferides visibles o menys visibles, a causa de la guerra. Sento que la meua tasca és demostrar-ne l'estúpidesa i la brutalitat. La pau veritable ha de sembrar-se en el cor de cada home, i cadascun dels meus dies els esmerço a fer que això es realitzi.

I DE LES DROGUES, QUÈ? ...

EL CANNABIS

En aquest número parlaré d'una planta molt coneguda a rel de tot el món i actualment sobretot dins el camp de la joventut, es clar que parlem del cannabis.

Aquí no intentaré concienciar a ningú si aquesta droga és bona o si és dolenta, si fumar "porros" fa rés o no, si crea addicció o no; crec que tot això ja és sap i les persones que vegin aquesta pàgina son ben lliures - i teòricament ben formades mentalment - de fer el que vulguin amb el seu cos.

Jo només me centraré amb la planta del cannabis i intentaré que se conegui un poc més (bastant difícil) i fer una petita història damunt ella.

En el transcurs de quatre o cinc mil anys, milions de persones han utilitzat els productes de la planta "cannabis sativa" en la reserca d'una sensació placentera. El consum de cannabis revesteix diverses modalitats: Se fuma, moltes vegades mesclades amb tabac, o se mescla la resina de la planta amb begudes o lliminadures ("golosinas"); en alguns països encara es permet aquest tipus de consum.

Son poques les parts del món en que el cannabis no es pugui sembrar amb èxit. Segons les característiques del sol, les condicions climatològiques i el grau de cultiu. Aquesta planta d'aspecte silvestre pot arribar a una altura que oscila entre 0'30 i 6 metres. La planta de cannabis o la droga en brut que d'ella es treu i les preparacions locals de cannabis es coneixen en cents de noms diferents. Els elements tòxics de la resina de cannabis (coneguda com hachis) es troben principalment en les sumidades florides, en particular els exemplars femenins. La resina del cannabis era la modelitat més activa del cannabis líquid, que és una solució concentrada que conten a vegades més de un 60% de THC (tetrahidrocannabinol) i és més perillosa que altres formes de cannabis.

Hi ha indicis que els efectes del cannabis depenen en gran part de la quantitat de THC contenida en el producte utilitzat. Des de el punt de vista mèdic, el cannabis es un remei anticuat. En conseqüència, s'ha recomanat que s'abandoni el seu us amb la pràctica mèdica, però en alguns països d'Àsia el personal mèdic local el segueix utilitzant per el tractament de certes dolències.

En certs països, el consum de cannabis ha esta un hàbit tradicional durant segles, en particular en les regions en que el consum de begudes alcoholiques està prohibit.

Els efectes del cannabis depenen en gran manera en la quantitat administrada i de la potència de la: hilaritat, transtorns de la percepció sensorial, supressió de les inhibicions, despersonalització, agilació, confusió mental, etc... El efecte psíquic depèn en gran part de les expectatives i desitjos del usuari. la dependència física es lleugera o nula i la tolerància relativament petita. Així i tot, estudis recents mostren le necessitat de continuar les investigacions damunt la tolerància i la dependència en el home del cannabis.

Mateu.

MUSICA PUNK: ROCK RADICAL BASC

El "rock radical basc" o "euskal rock" és una modalitat de la música punk que es dona com el seu nom indica al País Basc.

Euskadi per les seves connotacions històriques ha estat un país on la represi6 sempre ha estat present, aix6 juntament amb els problemes de la joventut basca (l'atur, la violència al carrer i principalment la droga) ha ocasionat unes ansies de llibertat i de revoluci6 que s'ha vist expressada en la música punk.

El moviment punk de tot el món va més enllà de la música, és una ideologia: l'anarquisme; els punks va contra tot l'establert i impost per la societat principalment contra el capitalisme, les classes socials, els militars, la policia i les religions. Aquest moviment va néixer, com tot, a Anglaterra i va tenir com a màxim exponents als Sex Pistols i al seu fam6s tema "God save the queen" (Déu salvi a la reina) però aquest grup va ésser despreciat pels propis punks per ésser comercials, cosa que va en contra dels més elementals principis punks.

A Euskadi hi ha una gran quantitat de grups d'aquest estil que en la majoria de casos no passen les fronteres basques. Aquí a Mallorca els grups punks bascos que més s'han escoltat són per aquest ordre: La Polla Records, Kortatu, Eskorbuto i Cicatriz, altres com Itoiz, Jotaki ... no s'han sentit molt a Les Illes.

La Polla Records utilitza un estil fort amb unes lletres provocadores i insultants cap a les forces d'ordre públic, l'església, els banquers, ... canten sempre en castellà i l'any passat varen fer un concert al Poble Espanyol de Ciutat que va moure molta de gent. Han grabat tres L.P.: "Salve", "Revoluci6n" i "No somos nada".

Kortatu fa una música millor i més alegre utilitzant ritmes "ska"; han grabat dos L.P. i un mini-L.P.: "Don Vito y la revuelta en el frenopático" (33), "A la calle" (45), i "El Estado de las cosas". El primer d'ells ha estat sense dubte el millor que s'ha pogut sentir dins el "rock radical basc", és insuperable, de fet aix6 ha quedat demostrat en les seves següents produccions que devora aquest primer disc semblen mediocres. Les seves lletres son lleugerament més suaus que les de La Polla Records. L'any passat varen fer un concert a Manacor que es podria qualificar de magnífic per la seva entrega amb el públic i viceversa. Canten bastantes cançons en euskera.

Eskorbuto usa un estil més fort arribant quasi al "rock dur". L'estiu de l'any passat varen fer un concert a Inca.

Cicatriz són el vici i la depravaci6 personificades en la música. Utilitza ritmes forts amb lletres inclús més fortes atacant habitualment a la policia.

Barrikada és un grup navarr que també es pot incloure dins el "rock radical basc" encara que el seu estil no és punk sin6 més bé "heavy". Enguany varen ésser a Ciutat en el Festival Pop Rock que organitza l'ajuntament de Ciutat; en un concert

que va esser suspès degut a l'invasió de l'escenari per part dels seus simpatitzants.

A Euskadi heu tenen molt bo de fer això d'organitzar un concert, qualsevol dia, a qualsevol poble, a qualsevol pub o bar es pot fer un concert minoritari d'aquests. S'ha donat el cas de que donades unes causes comunes alguns grups polítics de l'esquerra "abertzale" com Herri Batasuna han volgut utilitzar aquests grups sense gaire èxit.

A la resta de l'Estat Espanyol també hi ha grups punks. L'exemple més clar és el grup català (de Santa Coloma de Gramanet) Decibelios que és de la modalitat "skinhead" (caps rapats). Tenen tres L.P., "Caldo de pollo", "Oi!" i "Vacaciones en el Prat", els dos primers són molt forts i el darrer és un canvi molt gros cap a una música més tranquil·la. Canten qualques cançons en català. Els "skins" són generalment violents. Enguany Decibelios va fer un concert al Parc de la Mar de Ciutat dins

el Festival Pop Rock que va acabar enfrontaments entre joves i policia amb un balanç de molts de ferits, detinguts i quantioses pèrdues econòmiques.

A Galícia tenen els grups "Sinietro Total" i "Os Resentios" entre altres.

A Mallorca no hi ha molta moguda punk, així i tot han sortit molt de grups que no han passat de l'anonimat. El millor per ventura és el grup d'Inca Eskoria, altres són o han estat Desmadre de Manacor, Testículos de Jehova, Insurrecto i Cerebros Exprimidos de Ciutat. Els Ocultos també a vegades utilitzen la música punk.

A Santa Eugènia hi ha bastanta de gent a la qui li agrada la música punk i en particular el "rock radical basc".

En definitiva jo pens que la música punk és qualche cosa més que crits, renou i "xupxup".

ZU ATRAPATU ARTE (Basc)

Gazte bat drogaz hiltzen da
atrakoak, hillieta terrorista bat
denak, denak paperetan dande
Zu atrapatu arte.

Zu burgues nadarikatua
ez duzu inoiz ezer ulertuko
zuretzat kalean gertatzen dena
besteen arazoak dira

Zu, Zu atrapatu arte

FINS QUE T'AGAFIN A TU (Català)

Un jove mor per la droga
atracsaments, assassinats, un terrorista
tots, tots són als papers (fitxats)
fins que t'agafin a tu.

Tu maleït burguès
mai entendràs res
per a tu el que passa al carrer
és problema dels altres.

Tu, tu fins que t'agafin a tu.

* Aquesta cançó de Kortatu reflecteix la vida de la joventut basca

BIEL

SANTA EUGÈNIA

REVISTA LOCAL PER A LA DIVULGACIO I LA CULTURA

Es una església ben proporcionada d'estil renaxantista en quatre capelles per cantó, mes les dues de davall el cor, té bons retaules, com el dedicat a San Pere i algunes de les capelles com la de San Josep i la del Rosari, hi ha un retaule pintat damunt fusta que es d'aquest que repetidament se veuen a les esglésies de l'Illa tots dedicats a nostra senyora del rosari; aquets a Búger fa temps que hi és, en Bernat ja el va veure; té tres metres d'altura per casi dos d'amplari amb una cabuda central que un temps deger ser el lloc de l'imatge de nostra senyora del rosari, i que avui té la del nin Jesús, damunt el segon portal hi ha l'orgue procedent del convent del "MINIMS DE CAMPOS", recement restaurat.

El nom de Búger no es sap encara d'on vé, és desconegut, pareix que es deu agrupar-se

a la sèrie de topònims mallorquins, acabats amb sufix àtons "-er", com (SÓLLER, BÓGER etc...) que son segurament d'origen prerromà.

M^aBibiloni i Sebastiana Sastre.

Folk. *A Búger hi ha vuit molins
i tots duen vela nova.
Na Maria de Sa Cova
ja comença a treure grins.*

*Búger n'es una ciutat
plena d'esculls i de roques
però hi ha unes al llof
com un clavell encarnat.*

*Cap a Búger vull anar
a comprar melicotons
per veure aquells bujerrons
com se saben explicar.*

*Es violiner de Búger
i de Búger es violiner,
violinetjant vengué,
violinetjant que fuge.*

MALLORCA en el bolsillo

Una guía práctica que le ayudará a explorar —lejos de los centros turísticos— una de las islas más bellas del mundo. Úsela en sus giras en coche alquilado, moto, bicicleta o transporte público (dentro encontrará los horarios de estos últimos). O mejor aún, aventurese a pie, para descubrir la auténtica Mallorca.

10 excursiones en coche

- detalladamente anotadas, con condiciones, direcciones, horarios para el público y puntos de interés en la ruta
- merenderos y paseos marcados
- mapa turístico y fotos en color

60 paseos largos y cortos

- los mejores paseos de la isla cuidadosamente descritos
- mapas a escala ampliada y fotos en color
- indicación de todas las rutas cercanas y contiguas

26 lugares para merendar

- de fácil acceso en coche o transporte público
- todos ellos ilustrados con fotos en color
- y con el único mapa existente donde se señalan todos los merenderos y cocinas

SUNFLOWER
BOOKS
12 Kendrick Mews
London SW7 3HG

ISBN 0 948513 27 6

Segunda edición
Paisajes de MALLORCA
excursiones en coche · paseos

UN LLIBRE DE LA NOSTRA VALERIE "DES PINAR"

Valerie Crespi-Green

SANTA EUGÈNIA

REVISTA LOCAL PER A LA DIVULGACIÓ I LA CULTURA

★ EN ★ EL ★ CAMP ★ DE ★ FUTBOL ★

STA. EUGÈNIA 5
PORRERES ATC. 0

Chapeau al.lots!

Amb aquest resultat acabà el partit en un Pou Nou enfangat degut a les pluges. El fet pareixia que havia d'esser un obstacle per poder desenvolupar un bon futbol; afortunadament no fou així: es veren gols, ocasions, bon joc, animació i satisfacció dels aficionats. Si, perquè actualment l'equip està demostrant, com pocs conjunts de la mateixa categoria, que està en un bon nivell tècnic i físic, qüestió que no sols implica als qui suen la camiseta, sino també a l'entrenador. Dona la sensació que entre ells hi ha una compenetració important. Anem al que va ésser el partit. En principi, els porrerencs mostraven una seguretat en defensa i bones intencions andavant on es jugava amb el cor més que amb el cap. Però ni ells ni els locals lograven imposar-se clarament; un joc excessivament aeri (pot-ser degut a la irregularitat del terreny) era la conseqüència d'una ausència de domini de balon. L'unic gol de la primera part havia d'arribar de balon turat. Es treu una falta bastant lluny; Gori, lliure de marcada, col·loca l'esfèric dins el portal visitant. Era el minut 21.

La segona part del contraris efectuant passades llargues cap els extrems on els M. Crespí, Gori, P. Crespí, els homes més adelantats, desbordaven amb la seva rapidesa als contraris. En aquest sistema influí l'entrada de J. Jaume (reaparegut després de la sanció) que substituï a López. La defensa, coordinada com antany per J. Crespí, no va fer cap fallança; molt bé Carbonell i M. Canyelles. J. Canyelles, Arrom, J. Deià completaven un interessant centre del camp. Ferrà complia. De forma similar com hem relatat abans, es produïen el tres següents gols, que tenen el mateix protagonista: M. Crespí. El cinquè arribà com a fruit d'una falta a prop de la línia de banda. La pilota llençada al punt

de penalty es controlada per J. Deià, que marca. Amb un Porreres totalment desconcertant encara es produïren altres ocasions que naguessin pogut acabar amb un marcador d'escàndol davant un equip que ha tret bons resultats durant la campanya, per exemple, contre el líder.

SON COTONERET 1

STA. EUGÈNIA 4

Camp: Miquel Nadal

Hora: 11'00 h.

Terreny de joc: En males condicions.

Espectadors: Uns 60

Arbitratge: malament

Amb aquestes dades va tenir lloc el partit corresponent a la desena jornada de la lliga de Segona Regional. Unes diferències substancials a la tabla classificatòria feien pensar que es podia treure qualqua punt d'aquest compromís. De totes maneres, cada partit és un món éssent precis demostrat qui és el millor cada diumenge.

En línees generals, la diferència que parlavem abans, es va veure damunt el camp: en joc, en ocasions en tècnica, etc. Malgrat això, el domini del Sta. Eugènia no fou intens, sino que es tingueren fases bones i no tant bones. Recordant la pel·lícula del partit, ens acudeixen les següents imatges:

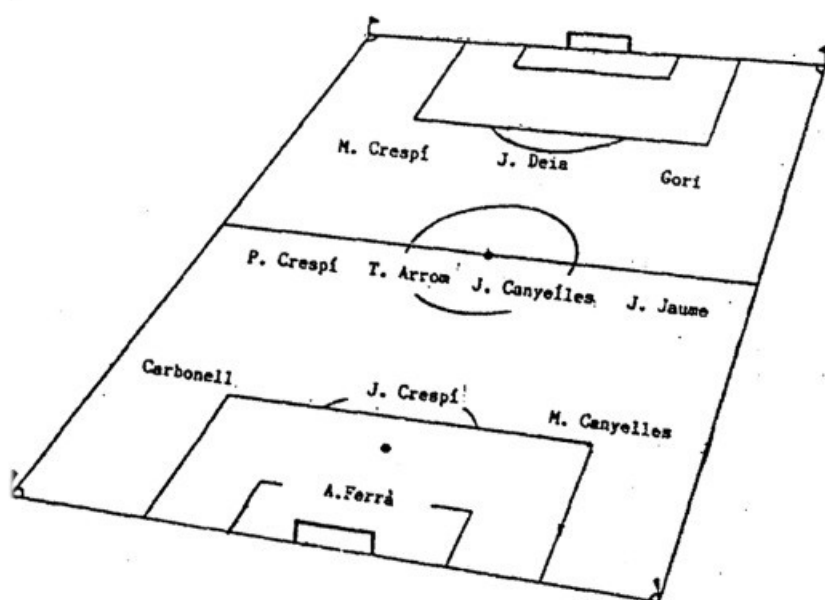
Minut 14: P. Crespí s'introdueix dins l'àrea adversària, dribla a dos contraris i el tercer l'empeny i cau. L'arbit no diu res.

Minut 21: El devanter centre local reb una pilota llarga, la se col·loca amb la mà i xuta a la xerxa. Un gol ilegal que puja al marcador.

Minut 25: Passada desde el centre del camp, Gori agafe la pilota en situació dubtosa i burla la sortida del porter local. Es l'empat.

Minut 44: Jugada al primer toc entre J. Deià, Gori i P. Crespí, aquest s'en desfà del defensa i xuta creuat lluny del porter però dins el marc.

SINEU 0 - SANTA EUGENIA 2

!! LIDERS !!

2ª REGIONAL

Porreras At.-Campanet	0-0
Son Cotoneret-Pla de Na Tesa	2-3
Puigpuñent-Mariense	3-2
Sineu-Santa Eugenia	0-2
Valldemosa At.-Collerense	1-1
Rotlet-M-S'Horta	2-1
Altura-Sancellas	2-2
Cas Concos-Port de Sóller	0-3
Consell-Barracar	2-2

Sta. Eugenia	12	9	1	2	34	14	19
Sancellas	12	8	2	2	29	11	18
Collerense	12	8	1	3	33	12	17
Altura	12	6	4	2	19	13	16
Consell	12	6	3	3	29	17	15
Pla de Na Tesa	12	6	3	3	16	17	15
Campanet	12	5	4	3	16	17	15
Port de Sóller	12	6	1	5	24	19	13
Sineu	12	5	2	5	15	19	12
Porreras At.	12	4	4	4	15	16	12
Barracar	12	4	3	5	19	20	11
Puigpuñent	12	4	3	5	12	20	11
Cas Concos	12	3	4	5	18	21	10
S'Horta	12	3	3	6	19	21	9
S'Horta	12	3	3	6	19	21	9
Rotlet-M	12	2	3	7	12	20	7
S.Cotoneret	12	2	2	8	15	31	6
Valldemosa At.	12	2	1	9	18	38	5
Mariense	12	2	1	9	18	38	5

Mykel i Toni

SOCIEDAD DE CAZADORES
"PUIG DE'N MARRON"

SANTA EUGENIA (BALBARES)

CAMPIONAT LOCAL 1.987

(Fase prèvia al Provincial de 1.988)
Realitzat el diumenge dia 29 de novembre.

CLASSIFICACIO:

- 1ª.Toni Penyalvert(fill)(710 p.)
- 2ª.Mateu Garcia Cano(510 p.)
- 3ª.Jaume Vidal Coll (430 p.)
- 4ª.Pedro Pujol Roig(330 p.)
- 5ª.Toni Penyalvert(pare)(210 p.)
- 6ª.Pep Coll Mascaró(180 p.)
- 7ª.Julio Alorda Roig(120 p.)
- 8ª.Toni Riera Joy(60 p.)
- 9ª. Ramón Cardell (0 p.)
- 10ª.Pedro Bover (0 p.)

El divendres dia 5 de desembre al Local Social de la "Societat de Caçadors hi haurà hagut el sopar de tots els participants a aquest Campionat, juntament amb els de la tercera etat que participaren a la tirada de les Festes Patronals del passat mes d'agost.

Enhorabona als guanyadors!

ASSAMBLEA ORDINARIA

El dia 11-XII-87,a les 20'30, en 1ª, i a les 21 en 2ª Convocatoria, en el Centre Catòlic.

Ordre del dia:

- 1ª.Aprov.Acta Anterior.
- 2ª Tancada temporada.
- 3ª.Resum Compionat Caça.
- 4ª.Socios sancionats.
- 5ª.Treballs en societat 87/88.
- 6ª.Amollada de cunills.
- 7ª.Socios morosos.
- 8ª.Guarda Jurat.
- 9ª.Assistències Assamblees.
- 10ª.Propostes d'urgència.
- 11ª.Precs i preguntes.

SANTA EUGÈNIA

REVISTA LOCAL PER A LA DIVULGACIO I LA CULTURA

ABALONES AMB ESCLATASANGS

Molt bó de fer, temps 20 minuts.

Ingredients: 2 abalones, 12 esclatasangs secs, 1 pot de bambú, 2 cullerades d'oli d'all i oli, 1 cullerada de maïçena, 1 cullerada de salsa de xerès, sal.

Preparacio: Primer se posen els esclatasangs durant 15 minuts amb aigua perquè se seblenesquin. Després se tallen els abalones i el bambú. Passat el temps del remull, ecalatint l'oli a una pella i saltean els abalones, el bambú i els esclatasangs a foc lent, fins que el bambú es possi tendre. Després s'adoba llogerament amb sal, li posam l'aigua on amb tengut els esclatasangs i el deixam coure durant 7 minuts. Al darrer incorporam la salsa de soia mesclada amb xerès; passats un minuts, la farina de blatdindi diluïda amb un poc d'aigua. Retirau-lo del foc i serviu-lo ben calent.

Recordi que:

Els abalones son moluscs que se troban cuïts i empotats.

"BÒ ÉS SABRE"

Com sabs, les olives son el millor fruit de l'olivera. Aquest arbre vell, amic de l'humanitat, es cultiva a la majoria dels països mediterranis. Espanya, per exemple te 2.194.000 Ha. dedicades en aquest cultiu. D'aquesta quantitat un 96% es dedican a l'oli, el reste es queda pel consum de l'oliva. El fruit de l'oliva comença a produir-se de juny a setembre, fins el mes de desembre que ha madurat. Quant comença, presenta un verd que més tard es fa intens fins que torna negre. La recollida, segons les zones es realitza de novembre fins el gener, quant es destinada a la producció de l'oli, pero per la recollida del seu consum és necessari recollir-la abans i a mà, per evitar que es coegin.

Aquest fruit, al natural, té un gust agre, i aspre. Però després d'haver realitzat el seu tractament, es converteix en el millor dels aperitius. No hem d'olvidar que verdes o negres amb òs o sense òs es un element molt valios per la preparació de molts de plats.

La preparació de les olives exigeix un pas molt important, que es el següent:

- 1) Hem de tenir les olives en remull d'aigua freda durant dues o tres setmanes, després d'haver-les picat o esclafat.
- 2) Sumergir-les a una solució de sossa disolta en 10-12 litres d'aigua, el procés és el següent:

Hem de disoldre la sosa en 2 litres d'aigua freda; després la deixam refredar, i li afegim l'aigua restant, tirant li les olives, i esperam 24 hores.

Passat aquest temps li llevam l'aigua, i li tornam posar aigua neta i freda, deixanles reposar durant una setmana. Un pic transcurrit aquest temps son bones per menjar o per donarlis el teu gust.

Què és la salmuera?

Es en aquest moment quant li pots donar a les olives el seu gust. Sa salmuera que contribueix a la conservació, t'ofereix un caramull de possibilitats.

Lo més normal és utilitzar alls, llimona i herbes com "romàni, herba sana. fonoll o llorer. S'elecció depen del teu gust. Un pic escollides les herbes, les bullim amb un poc d'aigua perquè amollin el seu gust afeïnt els alls. Un pic es refreda, se tira damunt les olives i s'espera una setmana.

T.C.V.

CULTURA

Les activitats realitzades són nombrosíssimes amb un abundós volume d'ajudes i subvencions a entitats i

associacions de caràcter cultural, educatiu i esportiu.

Aquests són alguns exemples:

- Pla d'Adequació de Cases de Cultura (210) milions de ptes. a 26 municipis).
- Xarxa de Biblioteques (43 en funcionament).
- Publicacions: "Miró i Mallorca", "Biblioteca Bàsica de Mallorca", "Història de Campanet", H. de Puigpunyent, "Places i Carrers" de Sa Pobla i Sineu, "H. del Pensament a Mallorca", "Obispos de Mallorca", "Les Mallorquines d'Avui" i "Flora Mediterrània Occidental" entre altres.
- Exposicions: "Crònica de la joventut", "Esmalts d'ahir i avui", "L'Art Naif a Mallorca", "El Còmic a Mallorca" Cesar Manrique, Ben Jakober i un Cicle d'Exposicions amb diversos artistes.
- Folklore: Ajudes a 68 agrupacions de ball. Trobades i Festes Patronals o de Barri ("Colcada de la Beata", etc.)

- Música, amb actuacions de: Orquestra "Ciutat de Palma" a 15 pobles
Recitals Lírics (25 concerts)
Corals (a Palma i 25 pobles)
Cor del Teatre Principal (a 12 pobles)
Música a les escoles
Festivals de Deià i Pollença
Trobades de Bandes de Música (5 trobades)
- Biblioteca Artesana (18.188 volums i 3.920 usuaris de 1986)
- Arxiu General del Consell (2,1 km. de documentació amb 17.000 unitats documentals).
- Teatre Principal
A part de la programació habitual d'obres teatrals, òpera i cine-club,

destaquen les activitats següents:

- Concurs de Textos Teatrals únic dins l'illa (març de 1987).
- Concurs d'Art Pictòric relacionat amb el tema teatral (març de 1987).
- Concurs de Teatre Infantil i Juvenil (març de 1987).
- Concurs de Pintura Infantil relacionat amb el teatre de fi d'interessar-hi tota la minyoria (març de 1987).
- Mostres de Pintura i Escultura per a la Tercera Edat, del qual s'han fet dues mostres.
- Cicles de Conferències referides a Personatges que han fet la Història de Mallorca i d'altres.
- Mostra teatral, actualment en preparació, que es durà a terme la pròxima tardor.
- Premi de Cine Amateur del qual es va rebent pel·lícules i que es durà a terme a final de maig.
- Creació i actuacions d'un Cor per a actuacions escèniques.

ESPORT

Cal destacar el Campionat del món de la classe "FINN" de vela i l'inici de la volta Ciclista a Espanya, l'any 86. La creació de les escoles esportives que han mobilitzat a més de 13.000 persones i

del Trofeu Consell Insular - Illa de Mallorca, ja atorgat a moltes disciplines esportives:

- Trofeu Illa de Mallorca de Caça Submarina.
 - Torneig Futbol d'Empresa.
 - Pujada Automobilística al Puig Major
 - Rallye Pla de Mallorca d'Automobilisme
 - Volta a Mallorca - relleus, atletisme
 - Pujada al Puig Major de Motos
 - Gran Premi Pla de Mallorca de Ciclisme
 - Proves d'Autocross
- La cultura i l'esport han estat sempre uns dels objectius més importants pel Consell Insular de Mallorca. Avui podem veure els resultats d'una bona gestió. D'un bon Consell.

BON CONSELL, BONS RESULTATS

CONSELL INSULAR DE MALLORCA

SANTA EUGÈNIA